СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVI. Ч. 65. Джерзі Ситі, Н. Дж., понеділок, 21-го березня 1938. No. 65. Jersey City, N. J., Monday, March 21, 1938. VOL. XLVI.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свобода": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

КЛОПІТ ІЗ ЗАКОНОМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗРОБІТНИХ

НЮ ЙОРК. — Голова стейтового дорадчого комітету в справах безробіття, Герман Грей, заявив, що пять тижнів практичного примінювання нюйорського закону обезпечення безробіття наглядно показали, що цей закон у практиці є цілком непридатний. Він має в собі таку велику скількість застережень і неясностей, що важко ствердити, хто властиво може дістати обезпечення в часі безробіття, а хто ні. Поверх 70,000 подань через те звалилися в адміністрації і не можна їх полагодити, бо не знати, чи закон дозволяє їм виплату, чи ні. Грей, який є професором Нюйорського университету, сказав, що цілий той закон треба переробити.

ВПЕРТИЙ УРЯДОВЕЦЬ.

ВАШИНГТОН. — Артур Морґан, головний директор „Ті Ві Ей", далі відмовляється зізнавати перед президентом і домагається конгресової комісії, яка провірилаб адміністрацію „Ті Ві Ей". Артур Морґан закидав своїм двом підвладним директорам лиху господарку і самовільне заряджування грішми. Він підозріває, що уряд тихцем попирає цих двох підвладних директорів і тому не хоче згодитися на урядову провірну комісію, тільки хоче конгресової. Він відмовляється навіть відповідати на ріжні питання президента. Президент заявив, що коли Морґан за два дні не рішиться свої закиди поперти доказами й далі відмовлятиметься від усіх зізнань, то буде усунений з посади за нехтування влади.

БОСТОНСЬКИЙ КАРДИНАЛ ХВАЛИТЬ ҐЕН. ФРАНКА.

НЮ ЙОРК. — Бостонський кардинал О'Конел, що саме повернувся з Европи, перед журналістами сказав, що ґен. Франко є оборонцем християнської цивілізації перед диким большевизмом. Кардинал дивувався, що в Америці називають червоний еспанський уряд „льоялістичним" і приписують йому оборону демократії. Тимчасом той уряд це ніщо інше тільки банда комуністичних розбишаків, які з демократією не мають нічогісінько спільного. Америка не є добре поінформована про еспанські справи, тому багато американців стають в обороні червоного еспанського уряду. Кардинал казав теж, що хоч він вірить у демократію, то проте це не є справа американців осуджувати европейські народи за фашизм. Нехай вони собі мають такі уряди, які їм подобаються, це не наша річ. В Америці, говорив кардинал, большевизм також підкопується. Американці мусять звернути пильну увагу на це.

УХВАЛА ЗАКОНІВ В ОЛБАНІ.

ОЛБАНІ. — Стейтова леґіслятура в Олбані ухвалила цілу низку законів на передодні закриття своїх засідань. З важніших перейшли такі: закон, що передбачає продовження мораторія на морґеджі; закон, що продовжує ще на два роки пять-центовий переїзд нюйоркськими підземними і надземними залізницями; закон, що леґалізує обопільні заклади на коні; закон, що домагається кровної аналізи вагітних жінок, а також кровні аналізи осіб, що хочуть вступити в подружий стан, і т. п.

МЕКСИКАНСЬКИЙ УРЯД КОНФІСКУЄ ЧУЖІ КОМПАНІЇ.

МЕКСИКО СИТІ (Мексико). — Мексиканський уряд зарядив конфіскату американських і британських нафтових компаній на теренах Мексика, яких вартість представляє коло 500 мільонів долярів. Уряд рішився на той крок тому, що, мовляв, ті компанії не хотіли виплатити робітникам 30-відсоткової підвишки заплати за теперішній і минулий час. А загальна сума тих підвишок виносила 40 мільонів долярів. Згадані компанії оборонялися тим, що вони не всилі стільки грошей виплатити, бо це стягне на них певне банкротство. Та уряд таки станув на своїм. З боку американського уряду треба сподіватися протесту.

ЗДАВЛЕНО ФАШИСТІВСЬКИЙ ПЕРЕВОРОТ.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО (Бразилія)—Бразилійському диктаторові Вардзі вдалося в час відкрити і здавити плян бразилійських фашистів, званих „інтеґралістами", повалити його правління і самим захопити владу. Біля тисячі осіб арештовано. Інтеґралісти діставали підмогу й заохоту від німецьких націстичних представників. Є поголоски, що арештовано самого вожда інтеґралістів, Сальґада, який сховався був у німецькій амбасаді.

ОБІЦЯЮТЬ УЛІПШЕННЯ В ЗАЛІЗНИЦЯХ „АЙ АР ТІ".

НЮ ЙОРК. — Внаслідок натиску міської адміністрації заряд надземної і підземної залізниці „Інтерборо Репид Трензит" (Ай Ар Ті) подав до відома, що в короткому часі будуть заведені на тих лініях уліпшення, нові вози і більше поїздів.

СВІТ В ОБРАЗКАХ

АВСТРІЯ ПЕРЕСТАЄ БУТИ ДЕРЖАВОЮ; СТАЄ ПРОВІНЦІЄЮ.

Вмарш німецьких військ до Відня. Радіофотографія з фотографії, знятої у Відні та пересланої радіом до Берліну, а звідти до Ню Йорку.

КАНАДА НЕ ХОЧЕ ЗАРИВАТИСЯ З НІПОНОМ.

А. В. Ніл, посол з Бритиш Коломбії до отавського парляменту, домагався в парляменті, щоб уряд нарівні трактував і ніпонців і китайців та щоб з тих двох країв допускали до Канади таку саму скількість еміґрантів.

Премієр Кінг сказав, що він розуміє послів з Бритиш Коломбії, які бажалиб не допустити в тій провінції до скріплення ніпонського елементу. Рівночасно додав, що тепер не є пора на зміну договору з Ніпоном щодо числа еміґрантів, яких Канада що року допускає. З Ніпону до Канади мають право що року прибути 150 еміґрантів. Але на ділі останніх пять літ прибувало їх тільки по 81 душ річно.

СПІВАЛИ НІМЕЦЬКІ ПІСНІ.

„Вінер Ноесте Нахріхтен" повідомляє, що 8 німців, мешканців полудневого Тиролю, засудив суд у Больцано за те, щовони співали німецькі пісні, на кару від 3 до 5 років вязниці. Вони обвинувачені за протифашистівську пропаґанду. Їх примістили в провінції Потенца, а одного з них вивезли на Понтійські острови.

РУМУНСЬКІ ПОРЯДКИ.

Дирекція спіртового монополю в Румунії зажадала, щоб відчинити наново всі жидівські коршми в Буковині, що їм префект відібрав був концесію в згоді з приписами, бо ці концесії були видані й префект не має права наражувати державного скарбу на поважні втрати.

СМЕРТЬ ДИТИНИ ВНАСЛІДОК НЕОСТОРОЖНОСТИ МАТЕРИ.

В Перепельниках, повіт Зборів, Ксеня Яворська, виходячи з мешкання, залишила свого два й пів-літнього сина на столі коло лямпи, що світилася. Хлопчик перевернув лямпу. Від вогню занялося його вбраначко. Дитина так дуже попеклася, що незабаром померла. Мати втратила свідомість і лежить тяжко хвора; часто млів.

ЗНАЙШЛИ МІСЦЕ, ДЕ ЗАХОВАНИЙ ВЕЛИЧЕЗНИЙ МЕТЕОР.

Ганс Люнеберґ, з Монтреалу, доніс до американського Інституту копалень і металюрґічних інжинірів, що він при помочі маґнетичної голки переконався, що відомий кратер у стейті Аризона ховає в собі величезний метеор, що впав там перед тисячами, а може перед мільонами літ. Цей кратер є 600 стіп глибокий і одну милю широкий. Люнеберґ твердить, що в глибині землі, яких 1,200 стіп, знаходиться метеор, який певне важить мільони тон. З останків метеору, які залишились після зудару з землею в околицях великого кратеру, виходить, що той метеор має в собі 95 відсотків чистого заліза.

ПОЛЬСЬКЕ РАДІО ГРАЄ З ҐРАМОФОНОВИХ ПЛИТ БЕЗ ДОЗВОЛУ ПРОДУЦЕНТІВ.

Міжнародний союз фабрикантів ґрамофонових плит виступив проти Польського Радія з вимогою заплатити кількасот тисяч відшкодування за відтворення з плит без дозволу продуцентів.

ВБИВНИЦЯ ЩЕЗЛА.

У Швайцарії хтось убив троцкіста Райса. В Парижі арештували на вимогу швайцарської поліції під замітом співучасти в убивстві Лідію Гросовску. Гросовска зложила 50,000 франків як кавцію і її звільнили на волю. Користаючи з того, Гросовска щезла з мешкання, що його призначила їй паризька поліція. „Матен" пише, що кавцію за Гросовску зложило паризьке торговельне представництво СССР. Вдова по Райсі внесла до суду протест, що в ньому обвинувачує ҐПУ за те, що ҐПУ дало змогу втекти Гросовскій.

ВИСЕЛЮЮТЬ З ПРИКОРДОННОЇ СМУГИ.

Большевики виселюють масово білоруське й польське населення з прикордонної смуги в глиб СССР.

КЛІНІКА ДЛЯ ХВОРИХ НА БЕЗСОННИЦЮ.

В Штутґарті (Німечина) д-р Манфред Бройнінґер відчинив клініку для хворих на безсонницю. Лікування відбувається тільки ніччю. Вдень хворі працюють нормально. Д-р Бройнінґер досліджує причину безсонности, чи вона в організмі викликана якимось недомаганням, чи має свою душевну основу. Є вісті, що хворі здоровіють там по кількох днях.

КАНІБАЛИ НА ПІДГІРЮ ГІМАЛЯЇВ.

З Бомбаю повідомляють: Мешканців індійської держави Сірмуру, положеної на підгірю Гімаляїв, від якогось часу сильно непокоять якісь незнані племена людоїдів. Канібали напали недавно на село Ґунфур, тоді, як усі мешканці працювали у полі, вдерлися до хат і схопили дітей. Згодом нещасливі мешканці Ґунфуру зробили жахливе відкриття, що ґрабіжники повбивали їх дітей і поїдали. Канібали належать до якоїсь непрослідженої ще досі раси. Вони вміють якимсь невиясненим чудом негайно звіятися і потім без сліду щезнути. Англійська військова експедиція, яку вислали в погоню за канібалами, не вдіяла нічого. Ґрабіжники поскривалися у печерах гімалайських гір, або загородили доступ до своїх схових величезними каменними бильками з обвалених скель. Губернатор рішив вислати другим разом військовий відділ, узброєний слізними бомбами, і таким чином виполошити канібалів з їх гнізд.

ЗМЕНШАЛИ ВАГУ ЗОЛОТА НА МОНЕТАХ.

У Рівнім ведеться процес проти банди обманців, що при помочі спеціяльних препаратів зменшувала вагу золотих 5 і 10-рублівок. Хоч золота меншало, монети не тратили контурів рисунку й йшли в обіг. Обманці здобули цим робом кількадесять кільоґрамів золота.

СЯК ЧИ ТАК, АЛЕ ТРЕБА ЗАГАРБАТИ ЛИТВУ

ВАРШАВА. — Є тільки одна опінія серед польської людности (коли заключати з демонстрацій) і одна опінія польської преси щодо відносин Польщі до Литви. А вона така: йти негайно на Ковно і прилучити Литву до Польщі. Очевидно, що все те, коли йде про польську пресу, є у деяких випадках трохи прикрите. Пишеться в першу чергу про литовські „провокації" і про „кривди", які приходиться терпіти полякам у Литві з боку литовського уряду і т. п. Та нема ніякого сумніву щодо того, що як польська преса так і людність натискають на те, щоб вислати в Литву польську армію і в той спосіб її окупувати. Зрозуміло, що всі ті демонстрації й уся та писанина в пресі є керовані кимсь іншим. А тим іншим є польський уряд.

ВИПИСУЮТЬ ІДІОТИЗМИ.

ВАРШАВА. — Польська аґітація в справі загарбання Литви посунулась так далеко, що піддає польській суспільності думку, що цілий світ признає Польщі слушність у справі її ультимату, зверненого в сторону Литви.

ЩО СТАНЕТЬСЯ?

БЕРЛІН. — Німецька преса розписується широко про польсько-литовський конфлікт. Годі певно сказати, яка є думка німецького уряду в тій справі. Та дипльоматичні круги є певні, що існує якась угода між Польщею і Німеччиною в справі Литви. Виходить, що Німеччина числиться з тим, що ніхто не стане в обороні Литви. Спротивитись моглаб одна тільки Німеччина. Ось тому вона користає з ситуації. І готова, якщоб Польща заняла Литву, заняти Данціг і другу пристань над Балтійським морем, Мемель, що тепер належить до Литви. Таким чином вона почувалаб себе задоволеною і не противиласяб польській анексії Литви.

СКЛОННА ДО УГОДИ.

КОВНО (Литва). — Литовський уряд здає собі добре справу з того, що польська армія є 13 разів сильніша від литовської та що Литві неможливо ставити збройний опір. Совети не дають ніякої надії на те, щоб допомогти Литві. А про допомогу інших держав нема що й говорити. З того виходить, що треба приймити ультимат Польщі. Кажуть, що Франція й Англія вплинули на те, що цей ультимат трохи злагіднено.

ПОЛЬСЬКИЙ ДИКТАТОР У ВИЛЬНІ.

ВАРШАВА. — Польський маршал Ридз Сміґли, що є властивим диктатором Польщі, перебуває у Вильні й доглядає останньої підготови для евентуального наїзду польських військ на Литву.

ЗА ТАЙНИЙ МОНАСТИР В УКРАЇНІ.

МОСКВА. — „Безбожник" пише про ріжних єпископів і священиків як „саботажників", „троцкістів" і „фашистів", яких розстріляно. До них зачисляє ще й архиєпископа Серафима і католицького священика Накренського, що будували „тайний монастир в Україні".

В АНҐЛІЇ ПРО УКРАЇНУ.

ЛОНДОН. — Українське Бюро доносить, що англійська преса пише дуже широко про Совети у звязку з останнім процесом проти найвищих совєтських достойників. Вона стверджує, що той процес вказує на те, що в Советах є дуже сильний незалежницький рух серед неросійських народів. Обвинувачування Бухаринів чи Раковських у „продаванні України" розуміють так, що це є спроба знайти офірних козлів, щоб тим закрити самостійницькі змагання України чи інших республик.

НІМЕЦЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ.

БЕРЛІН.—Зійшовся німецький парлямент, щоб вислухати, що йому скаже Гітлер, а потому щоб розійтися. Нові вибори призначені на день 10. квітня, себто на той день, коли відбудеться в Австрії плебісцит. Це засідання парляменту називають історичним, бо там засіли вже також і представники Австрії, що прибули до Берліну літаком. Гітлер заявив, що прилучення Австрії до Німеччини спинило пролив крови і врятувало життя тисячам. Сказав, що буде придержуватись тої границі, яка тепер ділить Німеччину від Італії. Але давав до пізнання, що інакше буде виглядати справа з німцями, що живуть у Чехословаччині.

ДАЮТЬ НІМЦЯМ АВТОНОМІЮ.

ПРАГА. — Міністерський кабінет рішив надати понад трьом мільонам німців, що мешкають у Чехословаччині, якнайбільші права. Вони дістануть повну автономію. І ті всі привілеї, що в практиці прислугували тільки чехам.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Co., Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПОЛЬСЬКИЙ УЛЬТИМАТ

Польсько-литовське напруження розвивається далеко скорше, ніж загально сподівалися. В четвер Польща вже доручила Литві ноту з рішучими домаганнями та рішучим означенням реченця на відповідь, отже формальний ультимат, по відкиненні якого звичайно можна сподіватися воєнних кроків.

Своїм змістом цей ультимат є чистою провокацією. Передовсім у ньому є точки, яких звичайно не полагоджується ультимативним способом. Коли одна держава хоче з другою мати правильні дипльоматичні, торговельні, консулярні, залізничі, телеґрафічні й телефонічні зносини, то не домагається вона цього дорогою ультимату, але дорогою простої пропозиції. Навязання таких відносин домагається ультимативно хіба тоді, як ті відносини мають послужити для воєнних цілей, і звичайно вже самий спосіб ставлення таких домагань насторожує другу сторону до надзвичайної обережности й відкинення таких домагань, ставлених у цей спосіб.

Домагатися серед таких умов прав для польської меншини в Литві рівняється нічому іншому, як праву дати цій меншині вільну руку нуртувати з середини в користь чужої держави. Хто знає поляків, той не може про це мати найменшого сумніву. Зрештою всім стоїть у памяті признання політичних прав націстам в Австрії.

Найбільшим провокаційним домаганням є жадання, щоб Литва в своїй конституції зреклася називати Вильно столицею Литви, а домагання полагодити пограничний інцидент, у котрім згинув польський вояк, так, щоби Польща була вповні вдоволена, нагадує ославлену ноту австро-угорського уряду до Сербії по сараєвськім замаху.

З цілого тону й змісту ноти можна судити, що польський уряд хоче вдарити на Литву. Домагання відповіди до кількох діб свідчить, що Польща хоче вдарити на Литву, заки інші держави будуть могти проти можливости такого удару запротестувати.

Видно, що польський уряд думає, що тепер наспіла догідна хвиля такого удару, і він, як добрий ґазда, робить сіно, поки сонце світить. Цю догідну хвилю польський уряд бачить у міждержавній ситуації в Европі, що витворилася по прилученні Австрії Німеччиною: коли Німеччина зробила „аншлюс" Австрії з Німеччиною без спротиву інших держав, то яким правом будуть інші держави протестувати, як Польща зробить „аншлюс" Литви до Польщі? Правда, литовці не хочуть належати до Польщі, але чи хотіли австрійці тепер належати до Німеччини Гітлера?

Австрійська анексія й мовчанка великих держав лишила Литву без засобів оборони. Навіть як Литві вдасться заглаїти клопіт тепер, то вона може бути заставлена признати Польщі такі права, що Польща буде могти скоро знайти собі інший прецедент доконати захоплення Литви. Така нова угода з Польщею може показатися тим, чим показалась угода між Шушніґом і Гітлєром у Берхтесґадені. Польща буде старатися тоді наложити Литві петлю, котру зашморгнуть пізніше, як ніхто не буде дивитись.

ЕКОНОМІЧНА УКРАЇНА

Польський міністер закордонних справ, Бек, має за кілька днів приїхати до Риму. Та коли читатимете цю кореспонденцію, то він уже певно виїде з Риму. Та це справи не зміняє. Я хочу ствердити те, що є, а саме, що італійська преса обмежується покищо в цій справі тільки до реферування голосів польської преси, що покладає великі надії на поїздку Бека, і пригадує собі між іншим („Газета польска"), що Мусоліні вже в 1919 р. писав у „Нопольо д'Італія" дуже гарні статті про Пілсудского, а а 1923 р., кілька місяців після походу на Рим, уряд Мусолінія здобув навіть для Польщі на конференції послів визнання теперішних польських границь.

Пригадуємо й ми собі ті часи. Тоді йшла справа про те, щоби поставити якінебудь кордони проти большевицької навали, що залила й територію теперішньої советської України. Польща виступала тоді як „захисниця західньо-европейської цивілізації". Тому й нема нічого дивного, що фашистівський уряд, не бачучи тоді на сході Европи ніякої іншої „захисниці", пішов тим самим шляхом, що ним уже пішов був тодішній український національний уряд. Дивлячись на це тепер з історичної перспективи, можна навіть пошкодувати, що тодішній польській захланності покладено межу саме на теперішніх східних границях Польщі, а не посунено їх іще далі на схід, на Поділля. Маліб ми тепер у Польщі не шість з половиною міліонів, а який десяток; а панове поляки малиб іще трохи більше мороки, ніж тепер мають...

Щож до самих границь, пригадаємо передовсім те, що саме визнання тих границь відбулося під певними умовами (наприклад, територіяльної автономії й українського університету, умовами, яких, як добре знаємо, Польща не дотримала), а подруге, хоч тепер італійські часописи, відгукуючись на голоси польської преси й почуваючи обовязок гостинности, й собі запевняють поляків, що „з огляду на ґеоґрафічне становище їхні східні кордони повинні залишитися непорушні", сміємо запевнити всі зацікавлені чинники, що коли прийде до вирішного моменту, **питання кордонів**, що перерізують тіло українського народу, **залежатиме не від Італії, і не від кого іншого, а тільки від самооборонної й розгонової сили українського народу, спраглого жити самостійно й незалежно.**

Автім сильно сумніваємося, щоб фашистівська Італія захотіла перебрати на себе в цьому відношенні якісь **формальні** зобовязання, вяжучи собі тим руки у випадку можливих інших комбінацій. Мусоліні нераз говорив, що він не любить „гіпотекувати будучности". Думаємо, що тепер ще менше, ніж коли...

Італійська преса зосереджувалася тепер цілковито на антикомуністичному, отже й на антимосковському фронті, і, натурально, бажаючи притягнути до цього фронту й Польщу, хоч і не пише про неї багато доброго (в цьому відношенні порівняння скількости статтей, присвячених приїздові Гітлера, що відбудеться **за два з половиною місяця**, і статтей, присвячених приїздові Бека, що прийде **за кілька днів**, робить на поляків не дуже миле враження), але й не містить нічого, що моглоб вразити Польщу.

Тому набирає особливої ваги велика стаття **„Економічна Україна"** Інсабата, вміщена в місячнику **„Економія італіяна"** за лютий. Стаття ця розглядає на сімнацятьох сторінках з чисельними статистичними порівняльними таблицями демографічні й економічні можливості України, взятої **в усій сукупності** її території, і в перспективі будучого комерційного італійсько - українського трактату. Спинившися досить докладно над історією московсько - українських відносин, автор між іншим пише:

„З порівнянь вкладу капіталів у промисловість України й інших частин Советчини виявляється дуже ясна кольоніяльна політика Москви у відношенні до України. На інших територіях, етнично українських, що знаходяться в Польщі, Румунії й Чехословаччині, економічна політика мало чим відріжняється від московської і може бути так реасумована: кольонізування українських територій чужинецьким елементом, максимальне податкове визискування, перешкоджування самостійній економічній діяльності, визискування лісових і аґрарних багатств, мінімальний вклад капіталів.

„Коли советська Україна відзискає свою незалежність, на яку має право з огляду на підстави історичні, етнічні, політичні й національні, вона, вільна від визиску інших держав, зможе раціонально використовувати свої багатства. Її багатства служитимуть її власному народові і не йтимуть на збагачення інших потуг чи насичення чужих імперіялізмів.

„Україна, зробившись незалежною й суверенною державою, зможе вивозити багато сирівців і багато хліборобських продуктів по вільній ціні інтернаціонального ринку, а не по політичних цінах, накинених централізаторською олігархією чужих держав. Фашистівська Італія, що — волею Дуче — здобуває самовистарчальність у ріжних галузях промисловости, могтиме всеж завязати з Україною економічні договори, пожиточні для обох країн, бо українська й італійська господарка до певної міри одна одну доповнюють..."

Далі автор викладає, що саме Україна моглаб дати Італії, а Італія — Україні. Думаю, що українському читачеві буде цікаво дізнатися про **матеріяльну підставу будучих економічних італійсько-українських зносин**, як вони вирисовуються в досліді досвідченого фахівця.

„Ми зможемо купувати від України нафту з підвиробами, камяне вугілля, залізо, чавун, крицю, марґанець, мідь, цину, товар, вовну, збіжжя і т. д. З другого боку ми зможемо продавати в Україні автомобілі, зброю, авіяційні мотори й літаки, гармати, залізничний матеріял, кораблі, радіофонічні апарати, барвники, сірку, аґрум (цитрини, помаранчі, мандарини) і особливо оливу і вино. Зможемо крім того вивозити глинець (алюміній), амінянт, ґраніт, тальк, мармор, керамічні та скляні вироби. Крім того вироби зо шкіри та валізки; ґудзики, дитячі забавки, сири та лікери, шовк, штучний шовк (район) і т. д.

„Такі — пише автор — могли би бути підстави будучого комерційного італійсько - українського трактату... Велика країна, як Україна, що живе тепер у стані кольоніяльного визиску і що вигодуває своєю працею, своєю кривавицею, своєю невичерпною енерґією ненажерних ґалапасів Москви, що прикидаються інтернаціоналістами і пролетарями, а є справді залишаються ультранаціоналістами й імперіялістами, в недалекому часі віддискає свою суверенну державність. Хто був присутній минулого місяця на святі роковин української незалежности (22. січня 1918), мав дуже точне відчуття, що український нарід не залишиться довго під московським ярмом. Його молодь, що має стільки ідеалів, спільних з італійською молоддю, чинно змагається за здобуття національної волі. Коли нарешті вона буде осягнена, Італія й Україна матимуть спільні не тільки ідеали, але й широкі економічні та політичні інтереси, і співробітництво цих двох народів буде плідне для них і для людськости".

Евген Онацький, Рим.

БУРЯ НАД ЕВРОПОЮ

Досі писалося звичайно: „хмари над Европою". Але тепер без перебільшення вже можна написати, що не тільки хмари, але таки зловіща буря навістила Европу.

Німецький диктатор Гітлер захопив Австрію. Мусоліні покищо мовчить, Франція в нутрі хвора, Англія сама боїться проти цього виступати. Совєти не „мають часу", або заняті взаємним розстрілюванням.

Але чому справа Австрії для інших держав така важна і чому вона так сколихала цілим світом?

Німеччина, до здобуття Австрії, мала поверх 66 міліонів людей, себто півтора разу стільки, що Франція. Вже тоді Німеччина була дуже сильна держава. А тут до цього числа прибуло ще поверх сім і пів міліона. В своїй промові у Відні Гітлер сказав, що він тепер командує 75 міліонами людей. А це страшна сила!

Крім того, здобуваючи Австрію, Гітлер вибоєв собі в середущій Европі далеко краще стратеґічне положення. Здобуваючи Австрію, Гітлер дістав знамениті можливости забезпечити собі перевагу політичних і економічних впливів над Угорщиною, Югославією, Болгарією, Румунією. Над тими державами він може тепер запанувати і правдоподібно таки запанує, мирно-дипльоматичним шляхом, втягаючи їх при помочі ріжних договорів у круг своєї політики. Крім того Гітлер зможе ще зброїно далі посуватись. Він зможе роздавити Чехословаччину й враз із Польщею, або без неї, дістатися до сходу Европи й осягнути домінацію над усіми краями, що нині є під пануванням Советів, включаючи саму Росію. Вінстон Чорчил заявив недавно в англійськім парляменті, що через здобуття Австрії Гітлером відчинена дорога до панування над 200 міліонами людей. В той спосіб Німеччина збудувалаб імперію, перед якою дріжав би цілий світ.

Перед нею дріжав би також сам Мусоліні. Тому саме роля Мусолінія в тім конфлікті така невиразна, така загадкова. Під цю пору він має порахунки з Англією на Середземному морі; він також заплутаний в Еспанії; крім того Етіопія ще не повертає йому навіть малих відсотків з того, що він туди вложив. Тому Мусоліні вагається між Німеччиною й Англією. Через здобуття Австрії німецька держава безпосередньо приляга до Італії й зупинилася на ґірськім просмику Бренера („Бреннер Пас"). Тим просмиком германські раси нераз наїздили Італію. В минулій історії італійці не мають що шукати традиційної дружби з Німеччиною. Здобуття Австрії це не в інтересі Італії.

Але Мусоліні проковтнув цю пігулку, бо, як сказано, він має інші порахунки: на Середземному морі, в Еспанії й Африці. Мусоліні по здобутті Етіопії часто простягав Англії руку до згоди, бо північна загроза з боку тевтонів також його добре непокоїла. Але Англія все відтручувала ту руку. Вона не спішилася, бо була переконана, що два диктатори, себто Гітлер і Мусоліні, маючи протилежні інтереси, ніколи не погодяться. Навіть поїздку Мусолінія і паради, влаштовані в його честь у Німеччині, Англія вважала блофом.

Можливо, що це був справді блоф. Можливо, що Мусоліні справді хотів тим лише залякати Англію; але той „блоф" посунувся задалеко. Гітлер його взяв занадто серіозно і, користаючи з прекрасної політичної конюктури, захопив Австрію без відома і без згоди Мусолінія.

Тепер ведуться між Англією й Італією переговори, в яких Англія хоче вирвати Італію з німецьких обіймів і перетягнути до себе. Але Мусоліні хитрий. Хоч ґірка була пігулка з Австрією, то проте він тепер удає великого приятеля німців, щоб у той спосіб витиснути від Англії найбільші концесії. Коли ще йому не вдасться, то він далі вдаватиме приятеля німців і, даючи німцям вільну руку в середущій і східній Европі, сам візьметься за закріплення, евентуально підбиття деяких територій на побережжях Середземного моря.

Франція платить нині тяжку ціну за панування інтернаціональної, комуністично - соціялістичної кліки, яка від ряду літ розточує морально Францію. Правда, що армія Франції є нині знаменито зорганізована й узброєна. Але вона виглядає так, як ті мязи силача, що хворий на тиф. Ніякої користи Франції також з тої союзника як Совети, що хворі вже не на тиф, але таки на проказу. Вони бояться найменшого зверхнього потрясення, щоб не запалити внутрішнього динаміту, що готов розсадити їх на дрібні куски.

Англія, як було сказано, сама заслаба, щоби братися до Німеччини. Вона покищо гарячково працює дипльоматичними способами і рівночасно шалено розбудовує свою армію.

А Гітлер, осягнувши свою блискучу перемогу, приготовляється до нових підбоїв. Правдоподібно його черговим рухом буде удар у Чехословаччину, або може в Литву. Але й Польща готується вдарити на Литву, щоб її забрати. З Женеви приходять навіть поголоски, що між Гітлером і Польщею прийшло до порозуміння, на основі якого Польща віддасть Гітлерові Данціґський коридор, а собі візьме собі Мемель (Клайпеду) враз з Литвою. Все те може статися. Як не тепер, то в найближчій будуччині.

В Еспанії громадянська війна добігає до кінця. Виграє ген. Франко. Його перемога значно скріпить положення Мусолінія і на якийсь час готова відвернути його увагу від решти Европи і прикувати її до Середземного моря.

Як довго Мусоліні лишить Гітлерові вільну руку, важко передбачити. Не треба виключати можливости, що коли Англія поробить Італії уступки, то вісь Рим-Берлін таки ослабиться і дружба між Мусоліні і Гітлером скінчиться. На її місце готова прийти виразна ворожнеча, бо Мусолінієві теж не до вподоби величезна німецька імперія, яка готова захмарити його власну імперію. Тим бодай потішаються англійці, які говорять, що „краще мати двох диктаторів, ніж одного", роз'умуючи при тим це, що ці два диктатори будуть себе взаємно поборювати, а вона буде з цього користати.

Та правдоподібно, що Мусоліні далі буде шахувати Англію віссю Берлін-Рим. Але коли би прийшло до війни, то після певного вагання Італія може піти тим самим шляхом, що пішла в світовій війні, себто проти Німеччини.

Дивлячись на нинішні події з далекої перспективи, можна сподіватися, що в черговій війні Німеччина знову зорганізує проти себе всі потуги світу. Щастя чи траґедія Німеччини полягає в тому, що всі її дуже бояться. Та тяжко припускати, щоб ті всі держави, до яких треба зачислити Англію, Францію, цілий тузин дрібних держав і в остаточному результаті Італію, були аж такі слабі, щоб разом не здужали перемогти Німеччину.

Англія є здорова в ядрі, а тимсамим використовує демократію для свого скріплення. Франція — безперечно хвора, але не смертельно. Не треба виключати, що в годині національної загрози французи всю свою суспільну силу готові зложити знову в руки якогось Клємансо.

Чергова війна буде така страшна, що готова по собі залишити багато місця для всіх...

Завданням українських відповідальних провідників є тепер добре застановлятися над ось тим міжнародним положенням і заздалегідь мати заступництво в тих усіх таборах, а головно в тому, що остаточно вийде переможцем. Але, розбираючи це положення, не треба змішувати тактики деяких держав з їхніми остаточними цілями.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Денбурі, Конн. — До проголошеної коляди додати жертводавців: І. Феш, Т. Хариш, С. Феш.

Неможливе.

Пан Свиставка показує приятелеві портрет хлопчика:

— Це мій дідусь. Мав тоді дванацять літ.

— Неможливо, — сумнівається приятель. — Невже дванацять-літній хлопчик може вже бути дідусем?!

—o—

Чоловік (пробуджується з омління): Де я, чи в небі?

Жінка: Ні, мій дорогий, ти все ще при мені!

—o—

Пімста.

Наречений: Алеж, Івасю, твоя сестра дає на себе нині довго чекати!

Братчик: А чого сварилася зо мною! Тепер шукає зубів, бо я сховав їх!

М. Р.

ТАКИ НАЙЛІПШИЙ

(Оповідання)

(1)

В глибоких лісистих горах Лисичина, край самого лісу, стояла старенька хата з неотесаних кругляків, лише що всередині виліплена глиною і вибілена. В тій хаті жив робітник недалекого тартаку, Іван Туранюк, з жінкою і дітьми. Колись його хата була лісничівкою. То було ще тоді, коли до цих лісів тяжкий був приступ, коли так глибоко ще не рубали, очевидно й не залісували наново. Тоді тут також лісових злодіїв не було, бо ліси були безлюдні, село далеко. В лісі жила тільки лісова служба: один лісничий і пару побережників.

Через те, що ці ліси слабо вирубували, лісова служба дуже мало мала роботи. І перед клусівниками не пильнували їх. Одну тому, що село було дуже далеко, отже клусівники так далеко не заходили. Друге, тої звірини було тоді ще так багато, що клусівник, як видсь колись взяв оленя або серну, то можна було переболіти. Як вбив дика, то й присслужився. На заяці ніхто й оком не глянув. Шкода було пороху.

Лісничим, хоч не дуже великим, був Осип Туранюк. Мав лиш одного сина Івана. Івась не любив учитися. Зо школи в місті втік назад до хати. Цілими днями волочився по лісі і полював. Ніхто йому не боронив, бож його батько лісничий, котрому вільно було полювати досхочу. Ось так було до хвилі, коли держава в ці сторони пустила залізницю. Від села Лисичина до залізниці було тільки дві милі. Вируб лісу заарендувала дуже багата фірма і зачала від будови лісової залізнички, щоби нею довозити зрубаний матеріял до державної залізниці. Крім того фірма зачала на краю лісу будувати власний паровий тартак.

Всі ті новості привели також великі зміни в цілій лісовій господарці. Тепер став потрібний молодий, меткий і вчений лісничий. Туранюк вже й так був дуже старий і вислужив своє. Щоби вислуженого лісничого спекатися малим коштом, та одночасно не скривдити його, пан дав йому відправу, якою Туранюка ущасливив, а яка пана нічого не коштувала; бодай не потребував платити грішми і своїх приходів з лісу не зменшив: дарував йому дотеперішню лісничівку з управним ґрунтом, який до неї приписав.

Новий лісничий не був вдоволений був з того. Казав, що така хата під лісом, коло якої нема руху і яку годі мати постійно під боком контролі, буде ґніздом клусівників. Та пан сказав, що старий Туранюк уже не годен полювати так завзято, як ще було за його молодих літ.

Старий Туранюк був щасливий, що на старості літ не потребує рухатися з тої хати, в якій прожив своїх сорок і пять років; що коли схоче, має право вийти з рушницею; що має з чого жити. Треба знати, що він ще мав трохи покладного гроша. Не багато, та всетаки мав що місяця пару ґульденів проценту на тютюн, сірники, сіль, нафту, то що. Вдовець більше не потребував; син заробляв на тютюн, продаючи жидам в місті вполюовану звірину.

Осип Туранюк не довго жив на вислуженнині. Тільки два роки. Іван, вийнявши з банку ощадности батька, оженився. Саме тоді право полютання хтось віднаймив від пана і Туранюкові заборонено з рушницею ходити до лісу. Він був би й без тої заборони залишив полювання, бо гроші батька завели його до кантини, де тащок був шинок. Іван зачав пити. Пропивши всі гроші, продав свій ґрунт, полишаючи собі тільки хату з невеликим городчиком. Це сталося зараз по смерті його жінки, котру він попросту загнав до гробу. Жінка полишила йому синка Ярему. Ґрунт відкупив тамсам пан і зараз залісив його.

Іван пропив і ті гроші, які взяв за ґрунт. Не маючи з чого жити, пішов, рад не рад, на робітника до тартаку. Що заробив, те й пропивав. Син не журився.

Молодий Ярема давав собі раду. В його жилах пробуджалася кров діда. Відчистив стару рушницю, про яку батько, приссавшися до фляшки, забув, і смерком пірнув у ліс. Тим, де вполюване продати, він не журився. Були жиди, що потайно торгували дичиною. Бувало, що й пани купували у них, коли панське полювання не пішло добре.

(Дальше буде).

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

КАСОВИЙ ЗВІТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ЗА ЛЮТИЙ 1938 РОКУ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1.	342.80
2.	218.60
3.	111.25
4.	81.39
5.	219.69
6.	31.88
7.	236.45
8.	219.86
9.	204.32
10.	178.73
11.	83.34
12.	136.21
13.	73.22
14.	14.28
15.	25.50
16.	81.42
17.	36.30
18.	121.30
19.	11.66
20.	267.34
21.	133.61
22.	66.93
23.	42.85
24.	93.80
25.	98.51
26.	35.75
27.	60.36
28.	94.88
29.	163.36
30.	64.46
31.	188.93
32.	33.27
33.	123.87
34.	39.18
35.	60.61
36.	139.98
37.	189.35
38.	235.67
39.	106.58
40.	23.36
41.	93.37
42.	178.01
43.	69.67
44.	133.01
45.	281.38
46.	29.91
47.	47.80
48.	46.16
49.	17.96
50.	189.35
51.	54.00
52.	103.04
53.	71.19
54.	50.47
55.	51.51
56.	161.76
57.	217.63
58.	177.43
59.	165.13
60.	35.80
61.	25.01
62.	161.42
63.	306.52
64.	134.44
65.	263.97
66.	108.53
67.	195.61
68.	23.43
69.	133.30
70.	272.32
71.	15.58
72.	86.49
73.	99.62
74.	27.75
75.	129.25
76.	330.26
77.	74.28
78.	78.64
79.	16.50
80.	47.81
81.	143.99
82.	66.16
83.	193.48
84.	52.35
85.	119.96
86.	236.21
87.	179.93
88.	19.01
89.	26.97
90.	280.67
91.	373.56
92.	22.82
93.	55.89
94.	452.01
95.	33.74
96.	137.82
97.	192.44
98.	134.49
99.	196.42
100.	97.44
101.	42.56
102.	599.83
103.	113.96
104.	247.38
105.	206.92
106.	266.89
107.	35.20
108.	100.67
109.	185.90
110.	10.39
111.	38.35
112.	602.36
113.	73.50
114.	50.70
115.	52.74
116.	52.25
117.	118.22
118.	72.57
119.	36.35
120.	173.72
121.	143.51
122.	57.20
123.	165.81
124.	108.78
125.	77.45
126.	85.86
127.	225.38
128.	12.50
129.	35.98
130.	412.18
131.	22.21
132.	158.82
133.	232.22
134.	99.39
135.	72.36
136.	188.42
137.	190.46
138.	63.15
139.	81.75
140.	82.98
141.	115.31
142.	121.59
143.	130.63
144.	29.37
145.	51.45
146.	167.90
147.	464.49
148.	31.89
149.	107.91
150.	38.76
151.	112.12
152.	65.72
153.	9.57
154.	36.45
155.	468.13
156.	138.68
157.	12.19
158.	370.96
159.	67.70
160.	121.46
161.	230.42
163.	110.85

Відділ	Заплатив
164.	172.64
165.	36.26
166.	50.27
167.	104.77
168.	192.66
169.	44.87
170.	198.64
171.	66.75
172.	43.63
173.	88.92
174.	25.15
175.	215.15
176.	255.00
177.	107.02
178.	88.86
179.	303.59
180.	36.07
181.	119.55
182.	171.49
183.	176.15
184.	12.57
185.	82.84
187.	37.90
188.	54.12
189.	18.57
190.	34.58
191.	139.60
192.	127.91
193.	119.98
194.	37.17
195.	52.57
196.	49.56
197.	38.12
198.	60.45
199.	32.02
200.	163.15
201.	47.31
202.	41.40
203.	11.77
20.4	779.87
205.	24.22
206.	568.95
207.	76.47
208.	30.28
209.	77.53
210.	62.16
211.	187.07
212.	69.60
213.	306.43
214.	41.07
215.	28.60
216.	28.28
217.	430.28
218.	266.79
219.	164.25
220.	176.82
221.	597.32
222.	19.53
223.	308.55
224.	31.87
225.	8.04
226.	66.54
227.	56.97
228.	70.57
229.	190.09
230.	188.41
231.	17.81
232.	60.85
233.	34.52
234.	225.64
235.	129.50
236.	165.38
237.	237.08
238.	179.74
239.	324.08
241.	84.79
243.	64.49
244.	27.40
245.	102.93
246.	61.00
247.	485.60
248.	64.98
249.	41.18
250.	16.59
251.	238.48
252.	87.85
253.	85.54
254.	114.53
255.	77.98
256.	57.84
257.	40.53
258.	30.72
259.	204.79
260.	116.45
262.	69.53
263.	56.62
264.	71.84
265.	31.04
266.	95.24
267.	101.99
268.	125.15
269.	40.38
270.	232.16
271.	78.38
272.	239.56
273.	153.66
274.	179.12
275.	91.48
276.	326.71
277.	188.75
278.	37.00
279.	18.76
280.	198.68
281.	89.42
282.	231.98
283.	146.35
284.	79.64
286.	37.00
287.	17.96
288.	291.86
289.	32.74
290.	64.93
291.	231.63
292.	665.86
294.	42.97
295.	174.34
296.	272.20
297.	26.95
298.	77.78
299.	70.59
300.	141.96
301.	188.74
302.	10.11
303.	64.19
304.	66.56
305.	63.97
306.	31.25
308.	111.27
309.	39.94
310.	82.79
311.	22.81
312.	165.61
313.	9.03
314.	13.88
315.	24.25
316.	289.24
317.	92.13
318.	136.63
319.	59.35
320.	120.28
321.	76.45
322.	56.07
323.	69.93
324.	162.62
325.	106.44
326.	127.26
327.	42.08
328.	24.47
329.	6.90
330.	131.08
331.	44.03
332.	83.91

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
333.	119.28	363.	131.35
334.	225.31	364.	488.33
335.	69.79	365.	118.84
336.	218.50	366.	19.81
337.	35.36	367.	324.74
338.	327.11	368.	24.48
339.	100.35	369.	225.71
340.	21.26	370.	225.70
341.	28.41	371.	192.35
343.	19.81	372.	38.40
344.	77.58	373.	96.66
345.	104.79	374.	152.27
346.	16.39	375.	89.60
347.	114.77	376.	26.88
348.	10.55	377.	22.48
349.	54.47	378.	28.00
350.	114.66	379.	78.30
351.	44.55	381.	29.50
352.	89.70	382.	40.72
353.	25.76	383.	175.24
354.	17.33	384.	37.45
355.	64.62	385.	279.13
357.	126.04	386.	28.66
358.	68.70	388.	165.00
359.	85.83	390.	63.68
360.	14.29	392.	24.01
361.	1,238.72	400.	83.74
362.	76.87	401.	48.26

З місячних вкладок нових родів обезпечення $47,231.32

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	11.18	221.	6.23
2.	4.29	225.	14.54
3.	2.42	230.	7.85
8.	4.41	234.	24.12
19.	1.58	237.	2.68
20.	.74	243.	18.23
28.	28.07	245.	3.08
30.	11.32	257.	3.87
33.	7.91	262.	1.41
37.	17.20	268.	2.93
39.	35.78	274.	1.49
62.	12.98	275.	18.25
65.	13.02	276.	3.54
69.	4.22	277.	2.02
70.	3.80	278.	1.15
83.	2.86	282.	3.55
90.	13.43	283.	1.53
101.	2.84	284.	3.37
102.	4.96	286.	37.75
106.	10.07	288.	2.40
108.	8.61	292.	2.87
112.	13.06	298.	3.05
117.	4.46	305.	8.31
125.	3.61	312.	4.52
127.	5.65	316.	1.41
134.	1.49	321.	5.01
139.	2.35	322.	1.31
142.	11.64	328.	2.01
143.	11.25	331.	6.19
147.	28.16	334.	2.28
151.	7.53	335.	6.34
161.	2.98	336.	6.24
170.	16.22	345.	2.65
181.	1.57	349.	5.24
185.	6.68	358.	2.52
189.	6.60	361.	5.27
194.	.81	364.	1.75
206.	5.45	367.	3.51
208.	2.48	370.	15.72
209.	4.26	371.	1.30
216.	14.85	384.	28.93
217.	2.74	388.	17.56

З місячних вкладок старого роду обезпечення	$ 649.51
З місячних вкладок від членів	$47,880.83
Процент від бондів	4,473.75
Процент від морґеджів	3,600.16
Процент від позичок	872.86
Процент від шерів	2.10
Сплати морґеджів	494.47
Сплати позичок	1,217.00
Зворот позички до народного фонду	25.67
Сплати грошевого звороту	85.00
Зворот секретарської нагороди	13.80
Перенесено резерву за переписаних членів зо старого до нових родів обезпечення	1,081.50
Рент від реальностей У. С. Союзу за лютий 1938 р.	13,296.85

Сирітські части по бл. п.:

в. 118. Дикий Василь	1,000.00
в. 133. Вишиваний Михайло	400.00
в. 277. Стефанів Ксеня	300.00
в. 288. Коростинська Сабіна	250.00
Разом	$74,993.99

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 2. Дзвінка Григорій	$ 1,000.00
в. 65. Левчик Василь	1,000.00
в. 66. Свентковський Сильвестер	1,000.00
в. 91. Павлиш Луця	550.00
в. 91. Хрущ Теодор	1,000.00
в. 118. Дикий Василь	1,000.00
в. 127. о. Евстахій Сидоряк	1,000.00
в. 133. Вишиваний Михайло	1,000.00
в. 133. Мерц Петро	1,000.00
в. 149. Концевич Теодор	1,000.00
в. 152. Павлусь Йосиф	1,000.00
в. 224. Косцюк Іван	500.00
в. 273. Онуляк Петро	500.00
в. 277. Стефанів Ксеня	1,000.00
в. 288. Коростинська Сабіна	1,000.00
в. 295. Бур Йосиф	1,000.00
в. 351. Боднар Микола	500.00
в. 361. Скородинська Параскевія	750.00
в. 364. Ґронових Михайло	1,000.00

Інші виплати з фонду посмертного:

Грошеві звороти нових родів обезпечення	1,188.31
Процент на закуплених бондах	208.33
Податок, вода, світло, опал і другі виплати на реальностях	14,776.52
Перенос резерви за переписаних членів зі старого до нових родів обезпечення	1,081.50

Виплати сирітських частей по бл. п.:

в. 37. Палюх Франка	57.75
в. 58. Демкович Іван	60.25
в. 91. Шедні Микола	220.62
в. 100. Крісто Катерина	353.11
в. 105. Глива Дмитро	185.63
в. 147. Сіва Катерина	175.92
в. 168. Космина Каська	113.20
в. 170. Маґура Йосиф	156.58
в. 213. Павлюх Андрій	176.88
в. 217. Гойсак Стефан	60.38
в. 229. Гайдучок Параска	205.50
в. 230. Кулин Дмитро	94.06
в. 245. Паславський Іван	188.23
в. 248. Казюта Йосиф	250.00
в. 304. Бирва Іван	135.63
в. 360. Ференц Іван	840.00
в. 362. Комінко Петро	205.00

Інші виплати сирітського фонду:

Податок, вода, світло спал і інші виплати на реальностях, на котрих є інвестиції сирітського фонду	700.75

Виплати з фонду запомогового:

в. 5. Микитин Теодор	$ 35.00
в. 18. Федишин Іван	25.00
в. 21. Ґрех Стефан	35.00
в. 29. Коваль Михайло	35.00
в. 37. Скоренька Антоніна	25.00
в. 38. Нусь Василь	25.00
в. 38. Балашак Демян	25.00
в. 38. Ющак Іван	25.00
в. 42. Смеркло Дмитро	25.00
в. 50. Зазуля Ева	25.00
в. 52. Провода Текля	35.00
в. 56. Палюх Іван	35.00
в. 63. Бобак Андрій	35.00
в. 63. Луковський Іван	35.00
в. 69. Фатюк Григорій	75.00
в. 82. Питак Семко	50.00
в. 90. Пухир Іван	50.00
в. 90. Лопух Іван	35.00
в. 90. Дудун Антоніна	25.00
в. 96. Грицай Іван	50.00
в. 104. Рудик Антін	75.00
в. 104. Бажан Яремко	50.00
в. 106. Музика Максим	35.00
в. 124. Ковалик Михайло	50.00
в. 136. Дудусь Василь	35.00
в. 155. Кежецька Теодозія	25.00
в. 155. Піколеля Марія	25.00
в. 155. Петренко Анна	25.00
в. 155. Рожек Ева	25.00
в. 155. Мусіняк Катерина	25.00
в. 158. Возний Іван	35.00
в. 158. Ващишин Теодор	50.00
в. 161. Новак Іван	35.00
в. 168. Ткач Роман	50.00
в. 189. Іваникович Анна	25.00
в. 200. Карпович Марія	25.00
в. 201. Борецький Гілярий	50.00
в. 206. Козак Ксеня	25.00
в. 209. Кельман Стефан	35.00
в. 218. Сокіл Станислав	35.00
в. 223. Фещак Дмитро	35.00
в. 225. Коробій Іван	35.00
в. 230. Павлишин Микола	35.00
в. 230. Вавpович Михайло	35.00
в. 233. Швець Марта	25.00
в. 235. Добош Іван	50.00
в. 238. Боднар Анна	25.00
в. 244. Боровський Михайло	35.00
в. 257. Каранько Олекса	50.00
в. 262. Ізбянська Тацproperties	35.00
в. 274. Сильчак Параска	25.00
в. 288. Когут Іван	35.00
в. 288. Дуць Дмитро	50.00
в. 313. Федірко Микола	35.00
в. 339. Барна Михайло	50.00
в. 340. Фиис Онуфрей	35.00
в. 369. Френк Текля	25.00
в. 384. Ґоґіль Микола	75.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Українська Пресова і Книжкова Спілка за орган	$ 3,595.00
Платня Головного Уряду	825.00
Рент за офіси У. Н. Союзу	500.00
Нагорода за нових членів	375.00
Кошти подорожей і репрезентацій	284.80
Асекураційні департаменти стейтів за лайсенси	259.00
Лікарі за нових членів	241.00
Платня помічних сил	290.29
Прибори для від. і членів	225.00
Українська Пресова і Книжкова Спілка за друки і праці	201.76
Інтернешенел Машін Ко. за праці	200.00
Видатки канцелярійні, почта телефон і т. п.	99.53
Оправа місячних книг	16.00
Нагорода для секретаря	13.80

Інвестиції:

Інвестовано в бондах	20,062.50
Інвестовано в морґеджах	5,500.00
Позички членам	6,400.00
Разом	$79,452.81

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцем січня 1938 осталося	$271,951.91
Прихід за лютий 1938 р.	74,993.99
Разом	$346,945.90
Розхід за лютий 1938 р.	79,452.81
Готівка з кінцем лютого 1938 р. остается	$267,493.07

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 267,493.07
Морґеджі	1,243,916.16
Бонди	1,285,111.39
Реальности	1,118,457.92
Позички	501,566.47
Разом	$4,416,545.01

Стан довжний:

Фонд посмертний нових родів обезпечення	$3,682,254.91
Фонд адміністраційний	131,567.71
Фонд Запомоговий	76,662.73
Фонд резервовий	12,397.67
Фонд народний	3,948.97
Фонд конвенційний	10,196.03
Contingent Fund for protection of Investments	226,664.25
Фонд посмертний старого роду обезпечення	65,827.08
Фонд сирітський	207,025.66
Разом	$4,416,545.01

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

Залізне здоровля.

— Не стидно тобі? Ти знову пяний!

— А щож маю робити, коли я все маю таку спрагу?

— То пий воду!

— Воду? Я пив би, та боюся. Лікар сказав мені, що я маю залізне здоровля, то я міг би заржавіти в середині...

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	8.20	100.	1.60
2.	11.50	102.	26.10
3.	2.70	103.	3.82
4.	2.03	104.	7.00
5.	6.55	105.	14.85
6.	2.25	106.	9.90
7.	17.55	107.	2.30
8.	12.38	108.	3.15
9.	11.25	109.	5.18
10.	2.02	112.	19.33
11.	15.25	113.	3.83
12.	1.35	114.	1.60
13.	11.47	115.	5.15
14.	1.35	116.	7.00
15.	.45	117.	1.35
16.	6.10	118.	1.80
18.	1.15	120.	10.15
20.	9.00	121.	11.25
21.	9.90	122.	2.30
22.	1.15	123.	6.95
23.	.90	124.	5.62
24.	7.65	125.	9.15
25.	1.35	126.	5.18
26.	2.70	127.	7.40
27.	.70	128.	1.50
28.	8.10	129.	.70
29.	9.45	130.	17.78
30.	8.10	132.	4.75
31.	12.60	133.	2.25
33.	21.15	135.	4.50
34.	1.13	136.	15.98
35.	1.80	137.	11.03
36.	10.60	138.	3.15
38.	4.95	139.	3.60
39.	4.95	140.	6.30
40.	1.63	141.	2.70
42.	7.42	142.	16.00
43.	5.40	143.	4.00
44.	10.80	144.	1.15
45.	12.38	145.	6.55
46.	.45	146.	4.73
47.	2.95	147.	37.43
48.	2.25	148.	2.93
50.	15.75	149.	4.96
51.	.45	150.	10.60
52.	4.28	151.	9.23
53.	2.25	152.	1.00
54.	2.10	154.	.45
55.	3.40	155.	18.25
56.	13.50	156.	9.00
57.	8.10	158.	12.15
58.	7.32	159.	3.15
59.	12.85	160.	2.48
60.	2.92	161.	8.55
61.	2.93	163.	3.60
62.	7.65	164.	26.33
63.	18.23	165.	7.65
64.	6.55	167.	6.30
65.	13.00	168.	4.30
66.	.90	169.	.70
67.	6.07	170.	8.32
68.	.45	171.	13.05
69.	2.25	172.	9.00
70.	7.65	173.	4.05
72.	3.15	174.	3.60
73.	3.60	175.	7.42
74.	.45	176.	13.50
75.	8.55	177.	1.13
76.	15.75	178.	2.70
77.	5.85	179.	11.25
78.	3.15	180.	14.85
79.	.90	181.	.70
80.	3.50	182.	4.95
81.	5.85	183.	3.82
82.	3.30	185.	5.85
83.	7.45	187.	.45
84.	1.15	188.	4.75
85.	14.65	189.	1.15
86.	7.65	191.	6.08
87.	7.43	192.	7.43
88.	.68	193.	3.60
89.	1.55	194.	1.35
90.	19.57	196.	2.50
91.	19.90	197.	.45
92.	1.80	198.	3.40
93.	1.35	199.	.75
94.	13.95	200.	13.95
95.	3.60	201.	4.28
96.	8.55	203.	1.00
97.	12.60	204.	81.90
98.	3.80	205.	3.45
99.	15.10	206.	27.00

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
207.	2.10	299.	2.25
208.	.25	300.	4.30
209.	1.15	301.	5.40
210.	1.58	303.	3.15
211.	10.80	304.	.50
212.	1.35	305.	3.38
213.	15.75	308.	1.35
214.	1.35	309.	1.35
217.	13.27	310.	2.25
218.	7.65	311.	1.15
219.	5.64	312.	10.35
220.	8.78	314.	1.58
221.	40.03	315.	.25
223.	30.40	316.	8.78
225.	1.58	317.	2.93
227.	.90	318.	7.42
228.	2.95	319.	13.05
229.	10.80	320.	5.00
230.	13.95	321.	5.85
231.	2.48	322.	1.15
232.	5.20	323.	7.90
233.	5.50	324.	4.50
234.	14.40	325.	4.28
235.	9.68	326.	6.98
236.	7.42	327.	2.93
237.	10.80	328.	.45
238.	11.25	329.	.25
239.	16.65	330.	10.35
241.	1.80	331.	5.20
243.	7.43	332.	6.75
244.	1.58	333.	5.40
245.	5.40	334.	8.55
246.	1.68	335.	2.30
247.	19.80	336.	12.15
248.	4.95	337.	.25
250.	1.35	338.	15.75
251.	7.65	339.	5.40
252.	13.50	340.	1.35
253.	2.70	341.	3.60
254.	10.35	344.	2.03
255.	3.40	345.	5.65
256.	3.38	346.	1.50
257.	1.80	347.	9.90
258.	5.62	348.	.45
259.	9.45	349.	5.85
260.	26.85	350.	.90
262.	.90	351.	.68
263.	2.05	352.	4.75
265.	1.13	354.	.67
266.	3.83	355.	1.35
267.	3.38	357.	1.60
268.	5.18	358.	5.10
269.	2.25	359.	7.20
270.	11.05	361.	44.35
271.	4.50	362.	8.55
272.	4.60	363.	10.58
273.	2.70	364.	15.55
274.	5.18	365.	4.95
275.	4.05	366.	2.95
276.	16.00	367.	9.90
277.	11.70	369.	13.95
278.	1.80	370.	5.20
279.	1.58	371.	10.58
280.	10.15	373.	3.60
281.	9.00	374.	8.79
282.	13.40	375.	6.75
283.	7.20	376.	.25
284.	1.60	377.	1.35
286.	2.93	378.	2.28
287.	.90	379.	8.55
288.	10.58	381.	1.57
289.	3.60	383.	12.83
290.	1.80	384.	6.30
291.	26.10	385.	11.25
292.	32.62	386.	3.85
294.	2.47	388.	14.18
295.	4.72	390.	9.22
296.	9.00	392.	1.35
297.	2.05	400.	12.40
298.	.70	401.	.90

З місячних вкладок від членів	$2,390.25
Процент від морґеджів	1,326.83
Процент від бондів	455.82
Процент від шерів (стаків)	97.20
Сплати морґеджів	187.50
Рент від реальностей	740.00
Разом	$5,197.60

РОЗХІД:

Виплати з фонду посмертного:

Грошеві звороти нових родів обезпечення	$ 96.36

Виплати з фонду адміністраційного:

Українська Пресова і Книжкова Спілка за Укр. Тижневик	475.00
Платня помічних сил	318.43
Українська Пресова і Книжкова Спілка за друки	42.50
Видатки канцелярійні на почтові марки	25.00

Інші виплати:

Податок, вода, опал, світло і другі видатки на реальностях за лютий 1938 р.	626.20
Разом	$1,613.49

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцім січня 1938 осталася	$50,670.01
Прихід за лютий	5,197.60
Разом	$55,867.61
Розхід за лютий	1,613.49
Готівка з кінцем лютого 1938 остается	$54,254.12

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 54,254.12
Морґеджі	170,343.05
Бонди	145,012.14
Реальности	55,750.92
Позички	104.00
Разом	$425,464.23

Стан довжний:

Фонд посмертний	$319,635.91
Фонд адміністраційний	105,828.32
Разом	$425,464.23

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

Близнючки.

Якийсь старший добродій питається двох малих дівчаток:

— Ви близнючки?

— Ні, — відповідають дівчатка.

— А скільки ти маєш літ?

— Сім.

— А ти?

— Я також сім.

— Ну, тож ви близнючки!

— Ні, — відповідають дівчата — ми решта від трійнят.

———o———

Фільософ.

Паде дощ. Малий Юрчик притулив носик до шиби і питається:

— Мамо, а навіщо дощ паде?

— Щоб земля була врожайна, щоб могли родитися яблука, грушки, бараболі...

— Добре, а чого паде на хідник?

З ІСТОРІЇ АЛЬХЕМІЇ

Від найдавніших часів люди думали над тим, як би то штучно створити шляхотні метали, головнож золото.

Грецька леґенда каже, що Геракль пішов на кінець світу, щоби принести золота з саду Гесперид. Там на деревах росли щирозолоті яблука, а пильнував їх змій, із пащі якого бухав вогонь і дим. Злобні (а такі були і в старину) кажуть, що гесперійські дівчата влекшили завдання гарному Гераклеві — приказали приємному змієві пустити Геракля до саду любови й золота.

Колиска альхемії, це колиска знання та цивілізації, старинний Египет. Автором першої формули, як добувати з землі золото - сонце був египетський жрець Гермос Трісмеґістос („тричі найбільший"). Гермосові покланялися майже нарівні з богами, виводили його рід від самої богині Пта.

Заховалася шмараґдова таблиця, на якій вирита старинна формула, як „здобувати золото". Формула, уложена в поетичному стилі, починається словами: „1. Справжнє те, що без брехні, певне й найпевніше. 2. Що є вдолі, є як те, що є вгорі; а те, що є вгорі, є як те, що надолі, для побачення чудес одинокої річи" і т. д.

Нинішні вчені можуть добачувати у тій формулці глибоку правду пізнавання істоти всіх річей — сну египтян про атоми, про гази і вічну переміну праматерії, „тієї, що є вгорі і що є вдолі".

Старинна альхемія — ця мудрість людства — була предтечею сьогоднішньої хемії, яка й перейняла від неї назву, відкинувши арабсько-перський додаток „аль". В олександрійській бібліотеці мусіли скриватися ще неодні тайни герметичної науки (званої так від вище згаданого Гермоса), одначе римляни спалили цю бібліотеку. Крім „шмараґдової таблиці", на якій вирита є згадана формулка Гермоса, зберігся до наших часів у бібліотеці в Лейдені (в Голяндії) грецький папірус з III. століття після Христа з часів розвитку олександрійської альхемії.

Старинні альхеміки злучували свою науку з астрольоґією і кабалістикою, а всі вживали замряченої символістики, щоби скрити саму річ. Витворювали псевдо-наукову мову, щоб так відгородитися від цікавих профанів і небажаних адептів їх штуки, що приносила їм високі доходи. Кабалістична сімка обовязувала і в альхемії, що дошукувалася звязків із астрольоґією. Сім опікунчих планет відповідали сімом первним металів. Золото це сонце, срібло — місяць, Венус — мідь, Марс — залізо, Юпітер — цина, ртуть — Меркурій, оливо Сатурн. Вірили, що метали мають свою душу, звязану з планетами. Назви ті вдержалися були в хемії до минулого століття.

Переміну ртути й міди на золото вважали Пліній і олександрійські вчені Зосим і Олімпіодор фактами нераз доконаними. Цю штуку, звану „мудрість народів", виконували втаємничені мудреці, звані „афі", та невтаємничені мудреці, адепти.

В історії альхемії стрічаємо дуже багато описів фактів добування золота із нешляхотних металів при помочі т. зв. „фільософічного каменя", званого теж каменем мудрости, великим еліксіром, великим маґістерієм або вкінці червоною тинктурою. Ртуть або оливо, потягнені тинктурою, перемінювали перетоплений метал у золото. Вага одержаного золота відповідала вазі вжитого сирівця... Знали тинктуру універсальну та партикулярну (червону та білу).

Той сам препарат служив рівночасно як панацея (загальне лікарство) проти всіх недуг. Лікарство це спричинювало поти, а вони виганяли недугу з тіла та приспішували самодійний процес природи. Ще іншим специфіком було золото до пиття, зване „аврум потабіле". Заживане в малих скількостях, відмолоджувало та продовжувало життя і рівночасно впливало на плідність. Плинне золото треба було вживати лише в гомеопатичних порціях, бо інакше вбивало. Середньовічні альхеміки вважали Мойсея своїм товаришем по фаху. Бо Мойсей, як утікав із Єгипту, забрав зо собою здобуті тайни египетських жерців. Покликаються на уступ із „Книги Битія", в якому сказано, що „Мойсей забрав золотого тельця, спалив його в вогні, перемінив на попіл, розпустив у воді та дав пити дітям Ізраїля". Отже плинне золото і манна, це чудодійні відживні засоби, які помогли жидам перебути тяжку мандрівку з Єгипту до Палестини.

Основною фільософічною концепцією альхемії є єдність матерії, що обявляється в ріжних формах. Всі ті форми хвилеві, проминаючі, менше або більше тривкі стани рівноваги одинокої субстанції т. зв. „енс пріма". Знали матерію найближчу „проксіма", середущу „медія" і далеку „ремота", нехопну для змислів, яку можна лише подумати (електричність?). Знали три основи: матерію, енерґію і форму.

Найславніший старинний учений, Арістотель, признавав також одну праматерію, яка може перемінюватися та лучитися з собою. З неї зроджуються чотири елементи (живла). В глибині землі під ріжними тисненнями повстають споріднення з собою металі, а змінюються наслідком змішання.

Із Єгипту перенеслися вчені до Візантії (сьогоднішній Царгород), що поширила „Герметичну науку" (альхемію) по Европі. Довгі століття існувала замкнена каста вчених, що берегла пильно тайни фільософічного каменя, а передавала її лише шляхом усної традиції. Заховалися чотири тисячі альхемічних трактатів із середньовічних часів, одначе ніде в них не знаходимо таємної рецепти про фабрикацію штучного золота. Італійський хемік Розаріо у заповіті грозить проклоном і смертю зрадникам такими словами: „Кві ревелят секретум артіс, маледіцтур ет морітур апоплексіє!" (Хто зрадить формулку штуки (альхемії) буде проклятий і помре на апоплексію („трафить його шляк"). Королі і князі казали в середньовічних часах виловлювати альхеміків і почестями та тортурами старалися видерти від них рецепту на виріб золота. Тому ніхто з них не признавався до великої тайни, а все придумував загадочні, предивні історії, нібито дістав пушечку чудодійного порошку від невідомих людей.

Історія альхемії, тієї поезії середньовічних часів, повна романтичних подій і фантастичних постатей, що перейшли вже й до літератури („Фавст" Гетого).

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА ЛЮТИЙ 1938 РОКУ

НОВІ ВІДДІЛИ:

Зорганізовано три нові відділи У. Н. С., а саме: **Тов. „Прут", від. 356, в Річмонд, міш.,** молодечий відділ **„Бр. Св. Юрія", від. 380, в бейон, Н. Дж., і Тов. „Любов", від. 387, в Вілімантик, Конн.**

ЗЛУКА ВІДДІЛІВ:

Від. 128, злучився з **відділом 338,** створивши оден відділ У. Н. С., число **338, в Монесен, Па.**

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 2. Гольда Мирослав.
В. 3. Барна Павлина.
В. 5. Рудик Марія.
В. 15. Ілґес Катерина Б.
В. 20. Семен Никола, Ільницький Вілям, Тиханський Стефан о., Персович Анна, Семен Анна, Педлісек Анна, Сухинська Олена.
В. 29. Шалайда Іван, Громчак Михайло.
В. 30. Фурґала Михайло.
В. 42. Лелет Марія, Хмілій Анна.
В. 45. Терлецький Іван.
В. 55. Бартох Павло Ф.
В. 64. Матвіяс О. Надія.
В. 66. Найдан Теофіль, Чичила Михайло.
В. 70. Заґурська Катерина, Заґурський Йосиф.
В. 84. Ванат Варвара.
В. 90. Дудун Михайло.
В. 94. Андерсон Марія, Васкуль Семен, Андерсон Михайло, Андерсон Анна.
В. 102. Кейдо Никола М., Брикайло Григорій, Олексик Никола, Брикайло Олена, Олексик Олена, Ґбур Йосиф.
В. 104. Мисак Анна.
112. Старинчак Стефан.
В. 121. Бойко Катерина, Бойко Василь.
В. 125. Білецька Катерина.
В. 126. Войтко Михайло, Войтко Йосиф.
В. 141. Дасько Тереса, Маркос Григорій.
В. 143. Опанович Іван, Дончеська Олена, Біловус Розалія.
В. 144. Ростатська Йосифа, Панько Анна.
В. 147. Худик Юлія.
В. 150. Федоришин Василь.
В. 151. Артим Стефанія.
В. 155. Канай Семен П., Галелюк Іван, Басараб Іван, Белецький Олекса, Белецька Катерина, Канай Петро.
В. 168. Кодан Михайло.
В. 170. Савчин Іван, Поліщук Михайло, Мушинський Стефан, Логин Люба Е., Микитка Теодор.
В. 175. Мельник Катерина, Фростквич Антін, Матвієчко Іван.
В. 183. Любецька Катерина, Михаленько Марія А., Гнатюк Антін, Бойчук Михайло.
В. 198. Кузнєвич Теодор.
В. 203. Байор Стефанія Е., Ґеник Ліліян, Бодруг Михайло, Ґеник Стефан, Свішовський Никола.
В. 204. Патрило Марія, Грицишин Іван, Бахусович Стефан, Сахман Пилип.
В. 206. Бойко Олена, Гуцаль Михайло.
В. 210. Корчій Бесій, Корчій Пилип.
В. 213. Ґренда Василь.
В. 219. Репета Вілям, Кравець Никола.
В. 220. Ковалик Володимир.
В. 221. Арсеній Іван, Кутар Вілям В.. Чучман Никола.
В. 233. Танчук Теодор.
В. 238. Попович Петро, Кудрик Олекса.
В. 247. Процяк Петро П., Маер Никола.
В. 251. Возлюк Катерина, Райтер Іван, Суходолська Стефанія, Козир Михайло, Зеруха Ольга, Возлюк Ольга, Туцький Йосифа.
В. 254. Писар Евстахій о.
В. 264. Брандебура Іван, Шаффер Вілям Г., Скерл Франко А., Петерс Ебенезер.
В. 266. Папура Василь.
В. 270. Савчак Фома.
В. 277. Ласький Володимир, Соколовський Павло.
В. 282. Подоляк Олена.
В. 288. Сисак Йосиф.
В. 291. Дутковський Михайло, Янущок Марія, Гриб Григорій, Гриб Юстина, Дутковська Анна, Василів Марія, Василь Михайло, Тимець Василь, Питель Стефан, Питель Анна, Мікета Стефан, Мікета Марія, Любінський Михайло, Канареф Тихон, Канареф Марія, Янущок Йосиф, Василь Катерина, Ступка Анна, Солєр Катерина, Слепко Юстина, Панкевич Никола, Мікета Петро, Мікета Анна, Мисик Марія, Мисик Іван, Мисик Михайло, Лучка Анна, Лучка Йосиф, Кушнір Стефан, Кушнір Катерина, Янущок Іван, Іваночко Стефан, Ґлович Йосиф, Дутковський Антін, Дутковська Катерина, Бахаровська Олена.
В. 292. Демнянук Авґуст, Маслак Вікторія, Маслак Катерина, Ониськів Теодора, Шпирка Марія, Боднар Паранія.
В. 295. Бурґ Никола, Ґеряк Розалія.
В. 298. Гаврилів Генрій, Кіт Паранка.
В. 305. Медвідь Петро, Андрущак Семен.
В. 311. Кеча Ольга.
В. 324. Бучко Йосиф М.
В. 329. Каштелян Юська.
В. 338. Хомош Катерина.
В. 339. Сорока Михайло.
В. 347. Найда Анна.
В. 350. Лисобей Вілям, Лисобей Марія.
В. 356. Романов Павло, Романов Анна, Романов Ольга, Жураковський Стефан, Романов Татіянна, Жураковська Дорота.
В. 358. Ярош Марія.
В. 361. Прокопів Марія, Городецька Марія, Мадай Юрій.
В. 364. Бунт Марія.
В. 369. Роман Анна.
В. 370. Матвійчук Марія, Равлик Франко, Ґвіщ Кирило.
В. 371. Снігур Параскевія.
В. 375. Гаврилько Стефан.
В. 378. Кузан Марія.
В. 380. Сафінський Володимир, Денека Володимир, Кушнір Вілям, Шеґда Тома, Кобрин Катерина, Кушнір Катерина.
В. 387. Бойко Ольга, Суський Петро, Бойко Гілько, Іванчишин Василь, Савка Андрій, Шемберко Іван Гірчиця Василь, Шемберко Текля, Бойко Евдохія.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Мацейовський Михайло.
В. 7. Костик Марія, Костик Роман.
В. 8. Пеціляк Павло.
В. 9. Хомінець Іван, Прус Адам, Вербіцький Михайло.
В. 10. Шпак Теодор.
В. 22. Стронський Роман,* Музика Олена, Бенюк Петро.
В. 25. Левіцька Меланія, Левіцький Іван, Балько Андрій Іван д-р.
В. 28. Мравець Павлина, Бичко Анна, Шовель Михайло, Шовель Станислав, Ярисимчук Василь, Давид Марія, Давид Андрій.
В. 31. Пограничний Михайло, Погранична Марія, Палик Іван, Липчак Катеирна.
В. 37. Кінащук Аґафія.
В. 39. Кондрасевич Микита,* Хомяк Анна, Клачко Юстина, Клачко Яким, Кондрасевич Ева, Кудлик Пилип, Кудлик Олена, Фішер Анна, Пелц Ева.
В. 43. Бабей Агафія, Рогалевич Теодозія, Новіцький Митрофан.
В. 77. Ромашкевич Казимир, Бащик Іван, Мурин Марія.
В. 78. Дронюк Анна, Дронюк Стефан,* Ваврашко Цецелія, Бордун Семен, Бівас, Іван, Бончак Антін, Ґонтарчик Василь, Якобовський Іван, Косинський Михайло, Лесяк Петро, Мацик Михайло, Маціовська Юлія, Молочняк Петро, Онушка Іван ст., Шайняк Михайло, Шиманський Франко, Ваврашко Антін, Ваврищак Олекса, Зятек Іван, Дронюк Юрій.
В. 83. Бабяк Зофія.
В. 85. Процько Марія, Дран Фред Теодор.
В. 95. Борута Юрій, Данило Петро.
В. 106. Павлів Ілько.
В. 113. Шафран Іван.
В. 127. Цьопик Володимир, Рудик Лев,* Судин Марія, Качор Лука, Паньків Василь.
В. 133. Будник Антін.
В. 135. Ґлушко Зофія.
В. 147. Шевчук Ілько.
В. 154. Білиця Ева.
В. 155. Ходан Анна.
В. 176. Брониський Йосиф,* Флора Тома, Бруць Петро,* Бруць Михайло,* Ґрошек Яків, Гинько Григорій.
В. 177. Буковський Іван,* Буковська Варвара, Пилипів Анастазія, Франків Анеля, Олійник Текля, Бісюк Тереса, Кендиґалюк Марія.
В. 193. Бучек Марія, Сисак Теодор, Сисак Параська, Дзюрняк Марія, Михалина Михайло, Наґадзина Павло Бучек Андрій, Поточняк Михайло.
В. 213. Коваль Іван, Вишивана Катерина, Павлукович Марія, Романів Анна, Кладко Марія, Язвінська Катерина, Незнайомський Андрій, Брилінський Іван.
В. 217. Сивулська Марія, Савулський Никола.
В. 218. Клюс Марія, Клюс Михайло.
В. 221. Рошко Михайло.
В. 235. Андриць Юрій, Невойда Павлина.
В. 247. Гамбіцька Олена, Гамбіцький Павло.
В. 263. Солтис Іван.
В. 266. Сивик Стефан.
В. 271. Ґураль Марія.
В. 273. Попів Микита.
В. 276. Бізик Стефан, Надзяк Гаврило, Шмигельський Федор, Столяр Юстина.
В. 292. Бурбан Теодор, Протсолофф Михайло.*
В. 296. Любінецький Дмитро.
В. 300. Гавриляк Зофія.
В. 301. Галущак Михалина.
В. 324. Бандуровський Василь.
В. 327. Іванів Іван.
В. 351. Гупайло Йоанна.
В. 361. Сидор Катерина, Опришко Стефан.
В. 362. Кондира Василь.
В. 365. Камінська Магдалина, Камінський Микола, Кашицький Іван.
В. 400. Чвалґа Франко,* Пісоцький Митро,* Чвалґа Іґнатій, Вус Михайло.
В. 66. Ґарко Ева, Ґорко Михайло.
В. 69. Гаврилко Антін.
В. 77. Гупенталь Евстахій.
В. 82. Дзира Михайло,* Дзира Стефан,* Шилак Іван,* Гайдук Никола.*
В. 90. Піхоцький Павло.
В. 91. Ґресяк Марія.
В. 94. Ґащин Катерина, Ґащин Йосиф.
В. 102. Ґечар Іван,* Котович Лука.
В. 104. Конікевич Ольга, Конікевич Василь.*
В. 108. Дзят Іван,* Дзят Ольга.
В. 122. Пилюк Мирослав,* Пілюк Іван, Пілюк Анна.
В. 123. Драґан Дмитро.
В. 127. Стец Григорій, Блідей Іван.
В. 130. Молик Антін, Молик Марґарета, Данилюк Григорій,* Вікс Марія.
В. 135. Ґеферт Зофія, Ґеферт Андрій,* Клич Пелагія, Клим Антін.
В. 142. Лабінська Евгенія.
В. 147. Крупка Йосиф.*
В. 152. Сурматюк Михайло, Пеленський Михайло, Смаґула Йосиф, Осадчук Василь.
В. 159. Піндзола Теодор, Камінська Марія, Камінський Іван, Ткачук Анна.
В. 166. Добровська Марія.
В. 176. Нагорняк Йосифа, Вархолик Михайло.
В. 177. Ониско Олена, Ониско Іван,* Мельник Анна.
В. 181. Сусла Петро.
В. 196. Шостак Андрій.
В. 202. Скомська Анна.
В. 204. Ростецький Семен, Поручинський Семен.*
В. 209. Мурдза Матвій.
В. 216. Боднар Катерина, Тимуш Варвара, Янсевич Текля, Гасюк Анна.
В. 223. Процяк Йосиф.
В. 226. Андріїв Веслій.*
В. 230. Яслик Ева, Ґерлак Параска, Ґерлак Яцько, Кашлак Іван, Кашлак Анастазія.
В. 235. Проць Василь,* Афтанас Марта, Афтанас Йосиф.*
В. 247. Оборишко Йосиф,* Оборишко Вілям,* Беніцький Іван, Оборишко Іван.
В. 252. Дибак Григорій, Чорній Татіянна Соцінець.
В. 260. Петель Іван,* Козик Анна.
В. 274. Мирдич Іван, Мирдич Анна.
В. 276. Бобак Олена, Ґарко Евгенія, Ґарко Михайло,* Сисин Марія, Сисин Василь.
В. 278. Саїв Анастазія, Саїв Стефан,* Марикін Анна, Марикін Іван.
В. 282. Лесюк Стефанія, Лесюк Марія.
В. 291. Маґдич Йосиф,* Ґарлач Йосиф.*
В. 292. Штик Олекса.
В. 298. Мак Анна, Бодай Франко, Бодай Ольга.
В. 316. Лапчак Зофія.
В. 317. Фурґаль Анна.
В. 338. Шубак Станислав,* Звірек Анна.
В. 344. Обергубер Олена, Притула Анна.
В. 349. Лиса Текля.
В. 359. Юревич Володимир.*
В. 361. Ґрендус Катерина, Дацько Стефан,* Романишин Михайло.*
В. 365. Заґібайло Іван,* Ґулик Параскевія, Ґулик Марія, Малик Стефан, Малик Анна, Кашицький Михайло, Мичак Марія, Мичак Кость, Каштська Анна, Ґулик Іван, Чопінка Андрій.
В. 367. Бриславський Іван Т.* Озарин Розалія, Озарин Анна.
В. 370. Пастер Йосиф, Підлісна Стефанія, Маркіза Олекса, Декун Стефан, Чухрей Іван, Тайсар Михайло.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 11. Щілений Іван,* Щілена Марія, Щілений Петро, Щілена Марія.
В. 137. Ґримач Марія.
В. 146. Красицька Анастазія, Чубатий Олекса.
В. 264. Хома Григорій.*
В. 277. Крілино Йоанна.
В. 288. Газин Анна.
В. 291. Непорадний Андрій.
В. 303. Годчак Антін.*
В. 331. Гнатюк Никола.
В. 338. Дроп Франко,* Хомош Володимир,* Малинчак Павло, Пішко Іван,* Пішко Ольга, Мурин Іван.
В. 343. Вайтович Стелля.
В. 348. Періґ Марія.
В. 356. Романів Пилип.
В. 375. Мричко Анна.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС.

В. 15. Бих Павло.*
В. 22. Малашко Ліліян.
В. 37. Огар Катерина.
В. 64. Бурней Іван.
В. 141. Дасько Іван, Гартів Ольга.
В. 191. Пітс Антін.
В. 204. Савіцька Юстина.
В. 288. Чайка Юрій А.*
В. 343. Навірій Ольга.

ЧЛЕНИ ПЕРЕНЕСЕНІ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 151.	1	член.
В. 342.	1	„
В. 358.	1	„
В. 361.	1	„

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 9. Почекайло Марія, Почекайло Іван.
В. 10. Хвалик Фемія, Завидняк Мілько, Поточна Настя, Децьо Юлія, Децьо Гаврило, Хвалик Семен.
В. 11. Кавчак Михайло, Клим Никола.
В. 25. Мищишин Петро, Мищишин Анна.
В. 31. Якубів Григорій, Майкович Анна, Майкович Анна, Якубів Григорій, Майкович Олекса.
В. 42. Маїк Стефан, Гриців Никола.
В. 4. Темошек Михайло,* Глуща Богдан.*
В. 45. Барон Олекса.
В. 47. Карп Іван,* Хас Параня.
В. 52. Вавришин Раймонд Ф.*
В. 59. Рептак Марія, Зубріцька Катерина, Зубріцький Петро.
В. 62. Купревич Петронеля, Бохняк Анна, Маслюх Василь, Цибак Стефан, Костишак Іван, Бохняк Ілько.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 29. Малищак Йосиф.
В. 47. Газин Анна.
В. 87. Вайда Катерина.
В. 113. Годчак Антін.*
В. 128. Мурин Іван, Хомош Володимир,* Дроп Франко,* Пішко Ольга, Пішко Іван,* Малинчак Павло.
В. 136. Хома Григорій.*
В. 137. Грабар Стефан.
В. 194. Одайський Олекса.
В. 206. Коцик Василь,* Косик Ілько, Косик Марія.
В. 230. Періґ Марія.
В. 253. Михаливич Павло.
В. 353. Дідур Константин.
В. 363. Непорадний Теодор.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 15. Бих Павло.*
В. 22. Малашко Ліліян.
В. 37. Огар Катерина.
В. 64. Бурний Іван.
В. 141. Дасько Іван, Гартів Ольга.
В. 191. Пітс Антін.
В. 204. Савіцька Юстина.
В. 288. Чайка Юрій.*
В. 343. Навірій Ольга.

ЧЛЕНИ ПЕРЕНЕСЕНІ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 151.	1	член.
В. 342.	1	„
В. 358.	1	„
В. 361.	1	„

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ.

В. 324. Хрупалюк Іван.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ВИПЛАЧЕНИМ ОБЕЗПЕЧЕННЯМ:

В. 295. Чайковська Марія.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ЗІ ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 15. Бих Катерина.
В. 63. Зубик Іван.
В. 79. Кухарук Володимир,* Кухарук Анна.
В. 86. Лисик Ілько.
В. 91. Мудрик Володимир.*
В. 104. Столте Анна.
В. 147. Терефенько Григорій.
В. 204. Бойда Мокрина, Рудницький Дмитро.
В. 207. Тимкович Теодор.*
В. 212. Прокоп Таціянна.
В. 218. Лисиганич Іван.
В. 266. Папура Василь.*

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ:

В. 1. Полиняк Василь.
В. 65. Левчик Василь.
В. 66. Свентковський Сильвестер.
В. 91. Павлиш Луця, Хрущ Теодор.
В. 123. Томичук Дмитро.
В. 127. Сидоряк Евстахій о.
В. 133. Вишиваний Михайло.
В. 218. Макар Михайло.
В. 224. Кощук Іван.
В. 270. Кіраш Андрій.
В. 273. Онуляк Петро.
В. 295. Бур Йосиф.
В. 301. Пікульський Никола.
В. 351. Боднар Никола,
В. 359. Янковська Теодозія.
В. 361. Скородинська Параскевія.
В. 364. Гранович Михайло.
В. 383. Стельмах Марія.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком лютого 1938 р. було в У. Н. Союзі повнолітніх членів	22,772
В місяці лютім 1938 р. принято нових	204
В місяці лютім 1938 р. принято наново	145
В місяці лютім 1938 р. принято з переступними листами	23
В місяці лютім 1938 р. принято з інших кляс	10
В місяці лютім 1938 р. перенесено зо старого до нового роду обезпечення	4
Разом	23,158
В місяці лютім 1938 р. суспендовано	165
В місяці лютім 1938 р. відійшли з переступними листами	21
В місяці лютім 1938 р. відійшли до інших кляс	10
В місяці лютім 1938 р. перенесено зо старого до нового роду обезпечення	4
В місяці лютім 1938 р. відійшли зі зворотом в готівці	14
В місяці лютім 1938 р. відійшли на виплачене обезпечен.	1
В місяці лютім 1938 р. відійшли на безплатне продовж.	1
В місяці лютім 1938 р. померли	19
Разом	235
З кінцем лютого 1938 р. в У. Н. С. було дорослих членів	22,923

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД:

Вклясі Д.	на $ 100	—
В клясі А.	на $ 250	10
В клясі А.А.	на $ 500	121
В клясі В.	на $ 750	18
В клясі С.	на $1000	251
В клясі В.В.	на $1500	9
В клясі С.С.	на $2000	2

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	458
В клясі О-1000	на $1000	301
В клясі О-1500	на $1500	4
В клясі О-2000	на $2000	4

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	1,293
В клясі Р-1000	на $1000	736
В клясі Р-1500	на $1500	8
В клясі Р-2000	на $2000	4

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	808
В клясі Е1000	на $1000	293
В клясі Е-1500	на $1500	7
В клясі Е-2000	на $2000	4

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі W- 500	на $ 500	1,489
В клясі W-1000	на $1000	2,411
В клясі W-1500	на $1500	11
В клясі W-2000	на $2000	6
В клясі W-3000	на $3000	1

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ ДАВНИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі Т- 100	на $ 100	6
В клясі Т- 250	на $ 250	231
В клясі Т- 500	на $ 500	4,176
В клясі Т- 750	на $ 750	626
В клясі Т-1000	на $1000	9,361
В клясі Т-1500	на $1500	214
В клясі Т-2000	на $2000	60
	Разом	22,923

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 7. Кавуля Марія.
В. 20. Ґеник Ґлорія, Ґеник Елизавета, Лушинська Розалія, Ільницький Вілям, Ільницький Алан, Ільницька Вергенія, Педлісек Розалія Марія, Семен Розалія, Семен Юлія, Сушінська Дзейн.
В. 29. Тимець Йосиф.
В. 30. Феркель Наталія Ольга, Феркель Теодор, Шіркавадз Стефан, Шіркавадз Марія.
В. 43. Лаврій Тимотій.
В. 45. Понамаренко Павло.
В. 84. Ванат Анна.
В. 94. Васькуль Орест, Васькуль Володимир, Васькуль Григорій, Андерсон Василина.
В. 102. Брикайло Леся.
В. 112. Макопська Стефанія.
В. 118. Папінчак Рута, Папінчак Іван М.
В. 123. Мульґерин Патрися Анна, Стець Стефанія.
В. 136. Копко Йоанна.
В. 144. Малінко Андрій Марія,2.
В. 147. Клеман Йосиф, Худик Йоанна, Федорак Іван мол., Федорак Анна Ольга.
В. 154. Паріла Марія, Паріла Анна.
В. 155. Марусяк Стефан, Марусяк Петро, Марусяк Никола.
В. 170. Микитка Катерина.
В. 175. Сенчук Еленора.
В. 183. Ільницький Данило Т., Ільницький Іван Роман.
В. 185. Процянин Ґеноефа, Сета Марлена, Сета Іван мол., Романишин Долореса.
В. 204. Мостранський Микола, Дутко Фелікс 2, Новак Михайло.
В. 221. Арсеній Ольга, Арсеній Галя.
В. 233. Матисик Стефан мол.
В. 239. Кирвавич Олена, Кирвавич Михайло.
В. 251. Зеруха Стефан мол., Саврун Стефан, Кенад Михайло, Козак Дорота Бетій, Гавриляк Дорота, Фріймаль Диннс, Бобко Стефанія.
В. 252. Ференц Микола мол., Ференц Аделина.
В. 254. Процько Юрій, Максим Вілям.
В. 259. Троц Марлина Розалія Марія.
В. 266. Папура Василь.
В. 280. Трейць Фредерик П., Каторкас Іван мол., Найдух Марія, Каторкас Станислав, Трач Іван, Крамар Петро.
В. 287. Лутвіняк Іван Гаролд.
В. 291. Бобко Едвард, Хома Данило, Хома Олена, Хома Йосиф, Хома Іван, Хома Марія, Хома Володимир, Дутковська Марія, Дутковський Михайло, Дутковський Володимир, Ґбур Омелян, Гриб Франко, Гриб Михайло, Гунчак Стефан, Янущак Франко, Янущак Олена, Янущак Юлія, Янущак Розалія, Янущак Зофія, Янущак Стелля, Лабик Тарас, Лабик Верґенія, Лазука Володимир, Мазник Стефан, Мисик Ґералдина, Мисик Йосиф, Мисик Петро, Слепко Михайло, Слепко Микола, Слепко Вілям, Свет Михайло, Василь Берньйс, Василь Омелян, Василь Олена, Василь Стефанія, Вазик Йосиф, Вазик Стефанія, Вазик Павлина.
В. 330. Шумлянський Іван.
В. 341. Продан Данило.
В. 356. Романов Петро, Романов Пилип мол., Романов Вілям.
В. 364. Козюк Іван мол., Личко Дорота О., Личко Елизавета А., Ярига Михайло.
В. 380. Бушко Ірина, Бабяк Дорота.
В. 390. Чікі Генрій, Махурат Володимир.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 39. Клачко Теодор, Кондрасевич Юстина, Кондрасевич Лев, Клачко Ева.
В. 85. Пелехач Лорона, Пелехач Йосиф, Паращук Данило.
В. 291. Зох Михайло.
В. 400. Чвалґа Іґнатій, Чвалґа Владек, Чвалґа Вікторія, Чвалґа Йосифа, Чвалґа Франка, Пісоцька Анна.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 11. Щілений Богдан Василь, Щілена Ірина, Щілений Юрій.
В. 137. Гримач Ольга, Гримач Йосиф.
В. 146. Красицький Ярослав.
В. 147. Рудакевич Стефан.
В. 303. Ґембіль Дмитро, Ґембіль Іван.
В. 338. Малінчак Петро, Манаська Юлія, Маєрник Андрій Франко.
В. 348. Періх Ірина Нора.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ.

В. 11. Клим Едвард Іван, Клич Василь.
В. 31. Якубів Марія, Якубів Франка.
В. 43. Бабій Марія.
В. 44. Локай Аделя.
В. 62. Купревич Йоанна.
В. 82. Гайдук Михайло, Гайдук Никола, Гайдук Іван.
В. 91. Ґресяк Ґеня, Ґресяк Ольга.
В. 94. Ґащин Йосиф.
В. 123. Драґан Йосиф, Драґан Володимир.
В. 152. Смаґула Іван, Пеленська Марія.
В. 159. Камінська Катерина, Камінська Ольга, Камінська Марія.
В. 176. Ковачеф Силвія.
В. 223. Процяк Мирослав, Процяк Йосиф.
В. 231. Курило, Стефан, Курило Йосиф, Курило Іван, Курило Катерина.
В. 239. Вільчинський Андрій.
В. 247. Оборишко Іван, Оборишко Григорій, Оборишко Юлія, Оборишко Слава, Оборишко Стефан, Оборишко Олена, Оборишко Марія.
В. 276. Ґарко Олена, Скаськов Стефан, Сисин Олена, Скаськів Ольга, Скаськів Марііян.
В. 290. Петрик Анна.
В. 361. Бобесюк Василь, Василишин Кароль, Віяда Юлія, Отаманчук Іван, Юріщук Стефан.
В. 365. Малик Федор, Малик Олекса, Малик Анна.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 113. Ґембіль Іван, Ґембіль Дмитро.
В. 128. Малінчак Петро, Манаська Юлія, Маєрник Андрій.
В. 151. Рудакевич Стефан.
В. 230. Періх Ірина Нора.
В. 336. Красицький Ярослав.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. С.:

В. 2. Ґолда Мирослав.
В. 3. Барна Пазя.
В. 5. Рудик Марія.
В. 29. Хромчак Михайло.
В. 30. Фурґала Михайло.
В. 55. Бартох Павло.
В. 64. Матвіяс О. Надія.
В. 90. Дудун Михайло.
В. 112. Старинщак Стефан.
В. 147. Худик Юлія.
В. 151. Артим Стефанія.
В. 170. Логин Люба Емілія, Поліщук Михайло, Савчин Іван.
В. 204. Бахусович Стефан.
В. 206. Бойко Олена.
В. 213. Ґринда Василь.
В. 220. Ковалик Володимир.
В. 221. Кухар Василь.
В. 288. Сисак Йосиф.
В. 292. Маслак Вікторія, Маслак Катерина.
В. 324. Бучко Йосиф.
В. 339. Сорока Михайло.
В. 347. Найда Анна.
В. 361. Прокопів Марія, Городицька Марія.
В. 371. Снігур Параскевія.
В. 378. Кузан Марія.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ЗІ ЗВОРОТОМ ГОТІВКИ:

В. 185. Швед Ґеноефа, Наконечний Станислав.
В. 230. Волійник Катерина.
В. 243. Бінав Владислав, Бінав Едвард.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком лютого 1938 р. було в У. Н. С. дітей членів	8,068
В місяці лютім 1938 р. принято нових	129
В місяці лютім 1938 р. принято наново	14
В місяці лютім 1938 р. принято з перестуиними листами	13
В місяці лютім 1938 р. принято з інших кляс	1
Разом	8,225
В місяці лютім 1938 р. суспендовано	49
В місяці лютім 1938 р. відійшли з перетупними листами	8
В місяці лютім 1938 р. відійшли до старших члені У.Н.С.	29
В місяці лютім 1938 р. відійшли до інших кляс	1
В місяці лютім 1938 р. відійшли зі зворотом готівки	5
Разом	92
З кінцем лютого 1938 р. в У. Н. С. було дітей членів	8,133

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В клясі 1-ій за 25 ц. місячної вкладки	5,749
В клясі 2-ій за 50 ц. місячної вкладки	1,748
В клясі 3-ій за 50 ц. місячної вкладки	636
Разом	8,133

З кінцем лютого 1938 р. в У. Н. С. було всіх обезпечени 31,056

УВАГА,

яку кожний відділовий урядник і член У. Н. Союзу повинен прочитати й відповідно до неї застосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут, проголошені в рекордовім звіті за лютий 1938 р. суспендованими, можуть бути приняті наново в члени У. Н. Союзу, якщо зголосяться до секретарів своїх відділів і заплатять за час суспензи залеглі вкладки, як це постановляє статут організації; інакше вони будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв, з винятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Тесаме відноситься також до тих членів, які впродовж лютого 1938 р. взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших повноправних відділів У. Н. Союзу.

Д. Галичин, гол. рек. секретар.

НА ЩО КОЛИНЕБУДЬ ЖАЛУВАЛИСЯ СНОБИ.

Один із паризьких тижневиків завів у себе рубрику: „що можна й не можна". Зокрема подають у цій рубриці вказівки для тих, що хотіли би бути завжди модні та вміли вибрати собі наймоднішу недугу.

У XVIII. ст. кожний поважний і статочний добродій вважав, що він мусить жалуватися на гостець (подагру). Літ 50—60 тому сухоти мали незвичайно поетичне значіння. Вхопитися раптом за груди і закашляти два-три рази, було тоді не так буденним, як радше дуже модним явищем.

Сьогодні всі недуги пішли до архіву. Та не думайте, що тепер у моді почуватися здоровим. Ні, недуги по давньому прикрашують людину... Затруїтися нпр. устрицями — цеж дуже гарно. Провести місяць-два у санаторії, де лікують від нервової перевтоми на мовчанці і слухати молодих лікарів, що студіюють Фрайда — це дуже модне.

Та вже найвищий щабель моди й елеґанції „вернутися з зимових спортів" із Шамоні чи С. Моріс з рукою у бандажах, або із завиненою головою. Кожний зустрічний зараз питає, що сталося. Тоді найкраще оповісти про розкоші зимових спортів, про чарівну мандрівку по засніжених горах, про перегони на лещетах і т. д. та при тім про бенкети, вечері, забави.

От чого тимагає нинішня мода.

Добра память.

Жінка (в суперечці з чоловіком): Боженьку, де я тоді мала голову, як сказала, що годжуся вийти за тебе?!

Чоловік: Пригадую собі добре: на моїм лівім рамені...

—o—

Він згадував.

Пані Пащекова вернулася з лікувальної подорожі і питається дівчини:

— Чи пан часто згадував про мене?

— Так — відповідає дівчина — особливо останніми днями пан страшно кляв.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ЩО КРАЙ, ТО ОБИЧАЙ.

Американський суддя засуджує мужа, що побив свою жінку, на тілесну кару. Тепер у фільмових театрах декуди показують, як цього чоловіка привязали до стовпа й вибатожили.

Тілесної кари колись в Америці вживали досить загально. Нині тільки винятково. Вважають її надзвичайною, отже забороненою законом. Одначе в цьому випадку суддя вважав, що чоловік, котрий бє свою жінку, повинен попробувати свого власного ліку, щоб знав, як це смакує.

Український письменник Василь Стефаник у своїм оповіданні під заголовком „Побожна", описує, як зо сварки між чоловіком і жінкою доходить до того, що чоловік бє жінку. Автор закінчує оповідання замітними словами: „Семениха втікала надвір, але чоловік схватив її в сінях і бив. Мусів бити".

Цікаво, чи признав би американський суддя, що Семен **мусів** Семениху бити?

„УРОДИНИ ДИТИНИ".

В Америці вироблено недавно фільму „Народження дитини". Фільма справді представляє, як родиться дитина.

Творці фільми кажуть, що вони хочуть повчити людей про важні справи людського здоровля. Багато лікарів, виховників, реформаторів їм приплеснули.

Одначе урядові цензори заборонили показувати фільму публично. Сказали, що ця фільма сороміцька.

Сороміцька? — кажуть ґазетярі, що бачили фільму у вступному висвітлюванні. Ми не бачили нікого, щоб фільмою був здеморалізований. Навпаки, ми всі стали поважати жінку за те, що серед болю дає людству нових людей.

Чи не краще було би показати фільму, як бузьок бере десь із хмар дитину у валізку чи клунок, несе її, дощ чи погода, і кидає крізь комин у хату, де на ліжку лежить жінка, що хоче мати дитину?

ВАГІТНИЙ БАТЬКО.

Недавно появилася накладом відомої американської накладні Боба-Мерил Ко. книжка під заголовком Father's Doing Nicely.

Заголовок значить просто: „батько мається добре". Одначе значіння цих слів ще не пояснює змісту книжки, поки ми не будемо знати, що ці слова це перелицьовані слова: "Mother's doing nicely", себто „мати мається добре", та цими словами звичайно повідомляється родину про стан матери-родилі. Отже аж тепер можемо догадатися, що книжка має на цілі приготовити батька до народження дитини.

Дивуватися, чому треба до родів приготовляти батька, може хіба той, що не бачив, як при родах поводиться батько. Адже є чоловіки, що більше родами горячкуються, як жінка. В ріжних народів чоловіки бралися навіть за забобонні способи помагати жінці в родах, себто злягали в ліжко, стогнали, хоріли...

ЗАВДАННЯ ПРИГОД.

Коли деякі чоловіки немовби пробують перебрати на себе клопоти жінок, то деякі жінки пробують перебрати на себе клопоти, що нібито беруть на себе лише чоловіки.

Вийшла недавно книжка американської ґазетної кореспондентки Айрін Кун під заголовком Assigned to Adventure. Заголовок має натяк на завдання, які дістають ґазетярі, а які називаються „асайнмент"; а пригоди, чи авантури, про які говорить заголовок, траплялися авторці по преріжних краях: в Америці, на островах Тихого океану, в Китаю. Авторка говорить про себе, як це вона змалку хотіла бути ґазетяркою і виконувала такі завдання, які правильно віддавалося чоловікам. Хоч підчас її служби кореспондентки вона мала нераз важливі пригоди; хоч серед усіх пригод помер загадочною смертю її любий муж, її всетаки тягне до цеї роботи, й то тягне зовсім щиро, коли навіть її дочка теж хоче бути ґазетяркою.

Один з відомих критиків, пишучи про її книжку, каже про авторку: „Це одна з найкращих ґазетярів в Америці". Відомо, що в англійській мові є слово на означення ґазетярки, а слова критика значать, що вона дорівнює найкращим чоловікам у цьому званні.

НОВІ ЖІНОЧІ АМБІЦІЇ.

Недавно теж появилася книжка, в котрій авторка описує свої пригоди підчас пошукування золота в диких краях Африки.

Каже авторка про себе, що її пігнало шукати золота в дикі краї Африки, бож звичайна жінка, як іде шукати золота, то йде його копати з кишень чоловіків, що мають золото.

Каже вона, що все хотіла конкурувати з чоловіками на чоловічім полі.

Коби ще тепер пояснила, чому саме вона хотіла конкурувати з чоловіками на чоловічому полі, то все булоб теж цікаве.

ЯКА РОЛЯ ЖІНКИ В ІСТОРІЇ.

Попри книжки поодиноких жінок про себе є й книжки, в котрих жінки говорять про всіх жінок. Наприклад лікарка, д-р Сара Паркер Ґвайт, написала цікаву книжку, що має на цілі помогти жінкам зрозуміти їх ролю в історії. У цій книжці авторка старається доказати, що чоловіки й жінки себе взаємно доповняють. Один пол доповняє другий.

Іншими словами, д-р Ґвайт старається доказати, що жінки не повинні конкурувати чоловіками на чоловічому полі, але робити те, чого чоловік або зовсім не може зробити, або не так добре, як жінка.

ЗМІНЯЄТЬСЯ ІСТОРІЯ НАВІТЬ У КИТАЮ.

Англійка Флоренс Ейскоф написала книжку п. з. **Китайські жінки: Вчора й сьогодня.** Заголовок мусить розбудити цікавість, бо китайська жінка відома широко в світі зо своєї відсталости. Як лише згадати про китайську жінку, то зараз приходить на думку старий китайський звичай стискати дівчині стопи до тої міри, що вона потім уже й нормально ходити не може.

Тимчасом Ейскоф каже, що китайська жінка зовсім не є така відстала, за яку її мають. Вона людина наскрізь поступова, себто розуміє нові часи та вимоги, що їх часи ставлять до жінки. Вона розвинена умово, політично й суспільно.

Ці дивоглядні річи авторка пояснює тим, що китайська жінка зовсім не була така пригноблена, як її звичайно представляли. І китайські родичі, каже авторка, все також любили дівчину, як хлопця.

Помилився.

Не розумію, як Гарматюк міг назвати мене старим дурнем?!

— І я так кажу. Ти ще молодо виглядаєш!

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ПІТСБУРҐ, ПА.

Річний звіт праці місцевого відділу Союзу Українок.

В 1937 році місцевий відділ Союзу Українок Америки виконав таку громадську роботу:

В лютім відсвятковано гідно річницю трагічної смерти української героїки Ольги Басарабової святочним концертом, на якім предсідниця, пані М. Малевич, і о. Коцан виголосили змістовні реферати, змальовуючи життя й геройчну смерть Ольги Басараб.

В березні розпочато підготову до Шевченківського концерту, але внаслідок певних перешкод концерт не відбувся. В томуж місяці вислано до централі С.У.А. $10 з розпродажу книжечок і $5 за відзнаки.

В червні в Інтернешенел Інституті влаштовано карнавал. Матеріяльного доходу не було, тільки був моральний успіх. Бо в часі того карнавалу влаштовано попис українського мистецтва.

В липні відбувся Український День, на якому жінки занялися розпродажем відзнак і з доходу вислано $35 на визвольну боротьбу. На зборах у гром. Дякових зібрано $5 на українських інвалідів.

В серпні вислано $5 вкладки до централі. У вересні вислано $10 до централі Червоного Хреста на дім скитальців. В жовтні вислано $10 на дім Лесі Українки. В грудні відбувся в Інтернешенел Інституті „Кризмус Фейр", у якому найбільше труду доложила пані Малевич. Матеріяльних доходів не було, лише були моральні успіхи. В Карнегі Мюзик Голі заходами жінок хлопці під проводом Мирослава Железніхівського відспівали кілька українських коляд.

В грудні відбувся у честь Ольги Кобилянської ювилей на якому промовляли пані Дяків, пані Малевич і В. Шабатура; інж. Малевич зясував життєпис ювилятки. З цеї нагоди вислано О. Кобилянській $25. Разом у 1937 році вислано на народні цілі $105.

За уряд: **Марія Малевич,** предсідниця; **Анна Дякова,** касієрка; **Катерина Козакова,** фін. секр.; **Розалія Макарова,** рек. секр.

ДІТРОЙТ, МІШ.

Бенкет на ціль Народнього Дому.

Заходами жіночої секції при Українським Народнім Домі влаштовано 6. березня ц. р. бенкет, з якого дохід призначено на сплату начиння, купленого для Українського Народнього Дому.

Бенкет відкрила пані К. Ващук молитвою і потім привітала щирими словами гостей. Вона теж підкреслила вагу свого Народнього Дому. Після цього поклика на тостмайстерку паню К. Луцейко. Пані Луцейко висказала в імені жіночої секції подяку всім тим жінкам, що своїм трудом причинилися до здвигнення Народнього Дому в Дітройті. Потім покликала на першого бесідника д-ра Кібзея, який переповів зібраним гостям цілу історію того комітету, що займався будовою Народнього Дому, а також докладно переповів ту ролю, що її виконували жінки в тій будові.

Після того йшли промови інших бесідників, серед яких був теж місцевий адвокат Кузь.

При тій нагоді треба замітити, що наші Союзовці ходили цього року з колядою і заколядували на Народній Дім $529.06.

С. Чорний.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Звідомлення централі С. У. А.

Дня 13. березня відбулося чергове засідання головної управи Союзу Українок Америки з дирекцією і Комітетом Мистецтва. Обговорювано важні справи, а висідом були такі рішення:

Згідно з ухвалою останньої конвенції, щоб С. У. А. брав участь у Світовій Виставі, головна управа поробила заходи, щоб дістатись туди з одною з американських жіночих організацій. Головна управа С. У. А. звертає увагу на те, щоб така участь не була получена з великими коштами.

Щоби помогти молодечим відділам розвинути свою працю і зацікавити нею наших дівчат, постановлено виробити пляни праці, виготовити відчити при помочі провідниць молоді і розіслати їх молодим відділам.

До помочі п. Абрагамовський при організуванні молоді назначено панну Хому з Йонкерсу. А панні Горбаль поручено занятись молоддю в стейті Конетікот.

Місце організаторки на філядельфійську округу віддано п. О. Штогрин. Для помочі в орґанізуванні молоді назначено панну О. Сивуляк. О. Штогрин також вибрано організаторкою централі С. У. А.

Обговорено справу збірника С. У. А. Рішено продовжати цю справу на зїзді в Філядельфії.

Ухвалено уладити прощальний вечір нашим артистам, Марії й Антонові Рудницьким, перед їх відїздом до краю.

Повідомлено зібраних, що від останньої конвенції прибуло шість нових відділів С. У. А.

О. Штогрин,
заст. голови С. У. А.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ

ГАРТФОРД, КОНН.

З коляди.

Колядували члени 5-го відділу ОДВУ: Й. Скоробогатий, А. Стефанів, М. Ярошевич, Й. Ярошевич, А. Павшук. Жертвували по $1: Я. Чикало, М. Дерих, А. Бродрик, В. Лукасевич, К. Дякун; по 50 ц.: І. Брій, І. Воробець, М. Небожук, М. Павшук, М. Клепач, М. Маціевський, Г. Степан, І. Баран, М. Ящук, М. Остапович, А. Данилюк, Ф. Шаркевич; по 25 ц.: Н. Дякун, І. Чехович, А. Козій. Разом $11.75. По відчисленні розходів переслано на визвольну боротьбу $10.75.

—o—

МЕНЧЕСТЕР, Н. Г.

Коляда 42-го відділу ОДВУ.

Колядували: Василь Петрів, Марія Буцяк та Петро Кухар. Зложили по $1: В. Бревка, В. Петрів, В. Петричкович, Й. Петрик, Ю. Датків, Г. Новосад, М. Костина; по 50 ц.: Й. Качмарський, Н. Боднарчик, П. Мигаль, О. Буцяк, П. Кухар, М. Тижбір, В. Голота; Романа Бурин 25 ц. Разом $10.75. Крім того переслано збірку на визвольну боротьбу в сумі $8, яку зібрано на 25-літньому ювилею громадян Марії та Михайла Бохонків.

ГІТЛЕР ВІДВІДУЄ СВОЄ МІСЦЕ УРОДЖЕННЯ.

Вступивши в межі Австрії вперше від 24 літ, канцлер і диктатор Німеччини, Адольф Гітлер, відвідав оцей дім у місті Бранав, де він уродився.

WPA ВЕДЕ КУРСИ НА РАДІО ДЛЯ ЧУЖИНЦІВ

Коли 1930 року переведено останній загальний перепис, то показалося, що майже цілий міліон чужинецького населення Злучених Держав не вміє по англійськи говорити. Цих цифр не треба мішати з числом неграмотних у Злучених Державах 1930 року. Більш як чотири міліони людей, чужинецького і тутешнього роду, записано як неграмотних у переписі 1930 р.

Від того часу вчителі по цілім краю стараються зменшувати те число неграмотних.

За останні два роки Адміністрація Поступу Праці, ця державна агентура, що помагає вбогим людям, наймаючи їх до праці по їхньому фаху, заки вони не знайдуть собі приватної роботи, вдержувала певне число вчителів у цілі ведення курсів для людей чужинецького роду. Вчителі WPA побільшили свою діяльність, і число чужинців, що не вміють читати або писати по англійськи, тепер паде вниз, як ніколи передтим.

Влаштовують спеціяльні курси майже в кожнім великім місті та в багатьох сільських округах. У тих клясах беруть участь молоді і старі, сидячи побіч себе, і навчаються передвсім писати і читати по англійськи, а потім знання історії й обичаїв цього краю. Зогляду на таке навчання багато з них могли перейти іспит, який треба складати для набуття американського громадянства.

Одначе важне питання було в тім, щоб заінтересувати якнайбільше число тих, котрі справді потребують науки, приєднуючи їх до участи у ведених курсах. Це доводилось відчувати в сільських округах, де курсантам приходилось ходити чи їхати далеку дорогу до школи після денної тяжкої праці. Фактом є також те, що по великих містах, таких як Ню Йорк, де чужинецькі ґрупи живуть укупі, чужинецьке населення розмовляє своєю рідною мовою й обходиться без знання англійської мови.

Щоб досягнути ці ґрупи, WPA веде низку курсів на радіо від травня 1936 року. Відчити виголошують кожного вечора зо стацій у місті Ню Йорку. Учні прислухуються до тих лекцій з цілого стейту Ню Йорк, Конетикот, Ню Джерзі, Пенсилвенія і цілого побережжя аж до Флориди.

Цей проєкт, званий Елементарною Школою Повітря, передає кожного вечора лекції зо стацій WHNS та WBBC. Ці лекції є по англійськи і призначені для чужородців, котрі вже досить розуміють англійської мови і знають, про що говориться. Ті самі лекції можна почути зо стації WHOM по англійськи і жидівськи, WOV по англійськи й італійськи, а WLTH по англійськи, німецьки й італійськи.

Вчителі WPA послугуються упрощеною методою. Вони кілька разів повторяють легкі речення, як „я стою", або „я сиджу", перше чужинецькою мовою, знаною слухачам, а потім по англійськи. З невеликим трудом учні вчаться пізнавати вирази і вживати їх. Згодом учитель переходить до трудніших речень, а опісля до навчання граматики і поправного вживання поодиноких слів.

Щоби більше зацікавити слухачів викладами, проєкт час від часу передає на радіо короткі скечі, лекції та іншого роду програми для розради мовами англійською, італійською, німецькою й еспанською.

— Я мав ледви шість літ, а вже заробляв грою на скрипці.
— Що?! Ти вже тоді давав концерти?
— Ні, лише наш сусід платив мені, щоб я не грав...

КОТРИЙ З НИХ ПЕРЕМОЖЕЦЬ, А КОТРИЙ ПЕРЕМОЖЕНИЙ?

По закінченні боксерського змагу між двома кулачними героями, а саме бувшим чемпіоном Максом Бером (направо) й Томієм Фаром, відомим валійським чемпіоном британської імперії, Бер, добувши перемогу на основі признання комісії, потішає переможеного. Якби судити по очах Бера, то можнаб думати, що то він переможений.

ІСТОРИЧНІ ВИДУМКИ, ЩО НІКОМУ НЕ ШКОДЯТЬ

З історії, якої ми вчилися у школі, з її датами, залишилося нам небагато в голові, а найкраще затямили ми собі поодинокі образки й анекдоти. Та багато з того це звичайні видумки. Всеж вони не тратять на вартості, бо характеризують наглядніше дану історичну особу, виразніше ставлять перед очима дану добу.

Мабуть кожний, хто вчився історії, пригадує собі оповідання про Креза та Сольона. Крез, останній король Лідії, дуже багатий, мовляв, показав Сольонові свої скарби та спитався його, чи може його назвати щасливішим людиною. Сольон відповів Крезові, що ніякий смертник не може вважати себе щасливим, поки не вмер, бо не може знати, чи ще його стріне перед смертю. І справдилися Сольонові слова. Креза скинув із престола перський король Кир і приказав розпняти на хресті. Вмираючи, Крез сказав: „Правду сказав мені Сольон, що ніхто перед смертю не може вважати себе щасливим!" Отже стріча Сольона з Крезом це історична видумка. Як Сольон подорожував, тоді Крез був ще малим хлопцем.

Всі памятаємо історичне оповідання про Леоніда, який із 400 спартанцями побив під Термопілями велике перське військо. Це правда, що було чотириста спартанців, одначе конжий з тих чотириста спартанців мав по сім гельотів (підчинені йому вояки). Крім того брали в бою участь ще й інші грецькі племена, отже були під Термопілями тисячі грецьких войовників. Та це їм не приносить нечести, а число 400 вбивається краще в память.

Нема сумніву, що цісар **Нерон** був жорстокий тиран. Та що він підпалив Рим, переодягнувся у грецький одяг та з лірою в руці приглядався пожежі — це історична видумка. Нерона підчас пожежі зовсім не було у Римі; щойно як став горіти і його власний дім, поспішив до міста, щоб загасити вогонь і щоб помогти нещасним погорільцям. Всеж історичний переказ приписує пожежу Неронові. Зате Нерон є винахідником штучного леду, та потомки за те його не прославляли.

Історія каже, що Генрих Пташник одержав вістку, що його вибрали королем, як він зайнятий був ловлею птахів. У німецьких горах Гарцу навіть показують... місце, де той король сидів. Та подібну подію знаємо вже про Цінціната у старинному Римі. Коло міста Бінґен над Реном є вежа, яку німці звуть Мишачою Вежею (Майзетурм). Переказ каже, що в тій вежі загризли миші та щурі скупого єпископа Гатта. Це правда, що той єпископ був скупий, одначе назва вежі пішла не від мишей. Вежа спершу звалася „Мустурм" (це старонімецьке слово) і значить „Цехгавз" або арсенал. Пізніше назву „Мустурм" перекрутили на „Мавстурм" — мишача вежа. Цікаво, що подібний переказ про миші маємо й поляки. Їх переказ каже, що короля Попеля зїли миші в вежі у Крушвиці над озером Ґоплом. Є приповідка: „Пішов до Каноси" — так кажемо про когось, що упокориться перед кимсь, проти кого виступав, кого поборював. Отже є переказ, що німецький король Генрих IV. пішов із покутою до папи до міста Каноси „в сорочці, босий, у тріскучий мороз". Переказ цей повстав пізніще, а сучасні історики нічого не згадують про таке упокорення. Переказ каже, що Орлеанська Дівчина врятувала Францію перед англійцями. В дійсности заслуга перемоги належиться радше французькому державному мужеві Рішмонові. З історії знаємо, що Орлеанську Дівчину спалили англійці на костирі. Зновуж є історики, які доказують, що Орлеанська Дівчина (Жанна д'Арк) не згинула на костирі, а вийшла за Рішмона та жила в Орлеані, де її відвідували брати та воєнні товариші. Жанна д'Арк — як твердять деякі історики — померла природною смертю у Мецу.

Про пруського короля Фридриха Великого знає історія таку анекдоту. Король побудував собі замок Сансусі, та побіч стояв вітряк. Король сказав, що вітряк йому перешкаджає, тому мельник мусить перенестися кудись. Мельник вперся, не хотів уступитися, сказав, що буде процесуватися. В дійсності воно трохи інакше було. Мельник сказав, що замок спиняє йому вітер, вітряк не може молоти, тому просив, щоб на державні кошти перенесли йому вітряк на інше місце. Король Фридрих на те сказав, що коли побіч замку стоїть вітряк, то краєвид гарніший. Вітряк остався і король приказав не брати від мельника податку.

Про Наполеона каже одна дама, що він любив придумувати історію на свій спосіб. У воєнних звідомленнях додавав видумані події, так, що один ґенерал із Наполеонового звідомлення довідався, що він „брав участь у бою, в якому не був, і виголосив промову, якої ніколи не виголошував".

КОЛИСЬ ХЛОПЕЦЬ, НИНІ ДІВЧИНА.

17 літ Катерина Вайн із Сан Франсіско жила хлопячим життям як Джордж Вайн. Недавно одна піклуванка хорих дітей у школі, до котрої ходив „Джордж", стала допильнувати „Джорджа" так пильно, що відкрила його справжній пол. На образку Катерина Вайн, як іще була Джорджом.

ВІДОЗВА ДО ОДНОСЕЛЬЧАН ОСТАПЯ, ПОВ. СКАЛАТ.

Дорогі краяни! Пишуть нам з Рідного Краю, що наше село не лишається позаду, а йде враз з іншими селами на культурно-просвітнім полі вперед. Доказом того є хочби ті культурно-просвітні й господарсько-торговельні кружки, які існують у нашім селі: читальня „Просвіти", кружок „Рідної Школи", господарсько-споживча спілка, кружок „Сільського Господаря", кооператива „Власна Поміч", кружок Орлів КАУМ. Усі згадані установи не мають відповідного приміщення, щоб могли розвиватися та поборювати всякі перешкоди зо сторони місцевих ворожих чинників, які стараються всякими способами знищити українське життя.

Згадані українські установи задумали побудувати свій Український Народній Дім, у якому вони всі знайшлиб приміщення. А будова такого Дому потягне за собою великі кошти, яких зубожіле наше село не буде всилі всіх покрити. Тому згадані установи звернулись до нас з проханням помогти їм у цьому ділі. Те прохання є з підписами і печатками тих установ.

Ми, односельчани, що перебуваємо в Америці і Канаді, повинні чимскорше відгукнутись на те прохання і повинні взяти частину тягарів будови на себе та зібрати серед себе відповідні жертви. Тим ми зробимо нашим братам гарну культурну памятку. Багато з нас уже може не вернуться в рідні сторони. А наше село забуде нас, коли ми самі не подбаємо, щоб лишити по собі памятку.

Щоб самим дати добрий почин, ми, односельчани в Бриджпорті, Па., самі зібралися на наради в тій справі і завязали комітет, який уже розпочав збірку та звертається отсе дорогою до всіх інших односельчан, щоб вони присилали свої жертви на руки комітету, або щоб самі творили комітети помочи.

Комітет задумує в першій мірі закупити відповідну парцелю в селі від одного односельчанина, що тепер перебуває в Америці. Всі жертви і вся робота комітету будуть подані в газеті у звіті. Отож ніхто не повинно бракувати серед жертводавців.

КОМІТЕТ:

Прокіп Вовк, голова; **Юліян Кушнір**, касієр; **Михайло Козак** і **В. Канюка** з Філядельфії, контрольори; **Лука Сарабун**, секретар. Звертати ся на адресу: LUKA SARABUN, 124 — 3rd ST., BRIDGEPORT, PA.

ТАРЗАН НА РОЗШУКАХ. (11)

Коли Тарзан перескакував зо Сборовом з одної галузи на другу, розгойдуючись непраз високо на звисаючих гиляках, Сборов тільки постогнував. З переляку він навіть боявся відізватись. Колиж Тарзан на хвильку зупинився, Сборов визвірився на нього: „Пусти мене вниз. Ти ошалів. Ти впадеш на землю і ми оба забємося на смерть".

„Коли ти не сидітимеш тихо, то ми направду впадемо вниз", відповів Тарзан, не звертаючи багато уваги на слова Сборова. Та після таких шалених перегонів Тарзан нагло зупинився. Поставивши Сборова на землю, він почав глибоко вдихати в ніздря повітря. По кількох хвилинах промовив: „Ти слідкуй за мною туди, а я піду наперед".

Причиною, що Тарзан нагло покинув Сборова, було це, що він занюхав запах білих людей. Ідучи в тім напрямі, звідки доходив запах, він скоро натрапив на двох білих чоловіків. З розмови зо Сборовом він догадувався, що це Бравн і Тибс. „Але де вони поділи Джейн?" — дивувався Тарзан. Він рішився про те довідатись від Бравна, ще заки скрутить йому карк.

Але замісць кидатись відразу на них, Тарзан рішив підсістись під них і підслухувати, про що вони говорять. Тимчасом Бравн і Тибс, цілком не сподіваючись присутности якогось білого чоловіка, з пригнобленим почуттям продиралися все далі і далі крізь нетри, не знаючи, чи вони поступають у напрямі якогось оселі, чи може ще далі запускаються в нетри.